

Grosuplje (centrala)
 sP 908
 KLASJE
 2004
 352(497.4 Ivančna Gorica)
 120040157,2
 COBISS

KNJIŽNICA GROSUPLJE
 ADAMIČEVA 15
 1290 GROSUPLJE

OBČINA IVANČNA GORICA
 POŠTNINA-PLAČANA PRI
 1295 IVANČNA GORICA

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
 Številka 2 letnik 10 februar 2004

LaMaS
 RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
 TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA
 Računalniki, tiskalniki, komponente...
 Programi za podjetja in sam. podjetnike...
 ...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

CESTNINE V IVANČNI GORICI ZA EN KRAT NE BO

17. februarja je bil v Ivančni Gorici sestanek v zvezi s postavitvijo cestninske postaje v Ivančni Gorici, katerega so se udeležili minister za promet Jakob Presečnik skupaj s predstavniki DARS-a na eni strani, na drugi pa župan Jernej Lampret s predstavniki občinskega sveta in KS. Po dobri uri pogovorov je minister Jakob Presečnik obljubil, da bo DARS do nadaljnjega prenehal z gradnjo cestninske postaje v Ivančni Gorici, dogovorjeno pa je bilo tudi, da se ustanovi delovna skupina, ki bo poskušala poiskati rešitev sprejemljivo za obe strani. Kako bo z vzporedno cesto še ni jasno, vsekakor pa bomo videli, kako spretno bo novoustanovljena delovna skupina poiskala primerno dolgoročno rešitev.

Minister Presečnik - drugi z leve.

Snežaki so rasli kot gobe po dežju, saj snega letos ni manjkalo!

Letošnji Jurčičevi nagrajenci str. 14 iz naše občine: Miloš Genorio, Dore Južna, Marija Rus

Čestitamo vsem ženskam ob 8. marcu, dnevu žena in 25. marcu, materinskem dnevu!

Mati

Poslušaj, draga mati, kaj ti hčerka govori: samo še enkrat bi rada rekla: Hvala ti za vse, kar v življenju dala si mi.

Za tvoj praznik namesto šopka pesmico ti podarila, ki nate naj spomin ostane, zdaj ko več te ni. Hvala, mati draga, ti za vse, kar dala si mi.

Dala mi ljubezen, vzgojo in dobroto, ki bila mi je za bogato doto. Hvala, mati draga, ti za vse, kar dala si mi.

Učila me ceniti, ljubiti vse ljudi, ljubezen, žalost in veselje z njim deliti. Hvala, mati draga, ti za vse, kar dala si mi.

Vedno govorila si: pridnost in poštenost, hčerka moja, naj ti bo vrlina. Ljubezen, dobrota naj prijateljica tvoja bo.

Hvala, hvala vsem materam, ki v življenju dale ste ljubezen, vzgojo in dobroto otrokom svojim.

M. Bregar

JAVNI POZIV za vložitev dohodnine 2003 str. 2

Akrapovič med najboljšimi v svetu str. 5

Letos že 6. občinsko tekmovanje v smučanju str. 9

IGUPEL
 PVC OKNA, VRATA
 s trojnimi tesnjenjem

IGNAC ČUPELJ s.p.
 Stična 102, Ivančna Gorica
 tel./faks: 01/7878 535
 gsm: 041/757 055

SENČILA OVEN
 IZDELAVA IN MONTAŽA

• ŽALUZIJE
 • ROLETE
 • KOMARNIKI
 • ROLO
 • PLISE ZAVESE
 • TENDE
 • LAMELNE ZAVESE

Tomaž Oven s.p. Pot v resje 1
 1295 IVANČNA GORICA
 GSM: 031/679-079
 tel./fax: 01/7878 266

INTERALTA
 EVROPSKO OKNO V SLOVENSKI DOM
 GRADITE HIŠO?
 Za okna nudimo subvencijo od 100.000 do 200.000 SIT!
 Pomoč velja do 31.3.2004 oz. do porabe sredstev za subvencije

Pe Novo mesto tel.: 041/846 034
 Interalta d.o.o. Stegne 21c, Ljubljana
 tel.: 01/511 16 24 fax: 01/511 15 43

Iz Jernejeve malhe

Kot kaže, je najbolj sneženi mesec v tej zimi februar ali svečan, kot ga še imenujejo nekateri očanci. Sneg ne prinaša le veselja otrokom, ampak povzroča tudi precej skrbi, zlasti ljudem, ki skrbijo za vzdrževanje cest in zimsko službo. Kar preveč smo si mnogi zamislili lagodno življenje, saj če ceste in javne poti niso očiščene ob vsakem času, že zaženemo vik in krik. Namesto da bi vzeli v roke lopato in si očistili tudi odvečen sneg, ki nam ga je plug radodarno, hočeš nočeš, naklonil, brnijo telefoni, kot da se podira svet in da smo že pozabili na tiste idilične dni, ko smo vsi skupaj poskrbeli za pot, ki nas pelje do najnujnejših artiklov in dela.

Vsi tisti, ki vedo, kakšen velik strošek je in koliko dela opravi zimska služba ter koliko ljudi že samo v naši občini preživi delovno snežene zimske noči, znajo ceniti delo in izreči pohvalno in toplo besedo v zahvalo. Taki in njim podobni se za zimske razmere tudi pripravijo: jeklene konjičke opremijo s snežnimi verigami, v avtomobil pa si vzamejo primerno lopato, obutev in dodatno toplo oblačilo. Vsi ti tudi poznajo odlok, ki govori o času pluzenja in prioriteti lokalnih in krajevnih cest. Žal sneg pada istočasno na vseh naših več kot štiri sto kilometrov dolgih cestah in ulicah. Kljub številnim ekipam, ki so na cestah v zasneženih razmerah, čisto realno ne more biti ugodeno vsem. Prepričan sem, da bi tudi delodajalci, vodstva šol in drugi, kjer je potrebna časovna organiziranost, razumeli manjšo zamudo ali celo izostanek zaradi skoraj izrednih razmer.

Še bolj prav pa bi bilo, da bi ljudje, ki so zelo odmaknjeni od urbanih okolij, bolj razumno predvideli morebitne težave in na bolj strpen način čakali na ureditev razmer. Današnja tehnika dopušča hitro in učinkovito urejanje izrednih razmer. Postavlja se vprašanje o razmerju med višino stroškov in učinkom, ki ga ima brezpogojno hitro čiščenje malo prometnih odsekov in povezav za vsako ceno. Poznam primer, ko iz odročnega kraja hodi na delo en sam občan, enkratno čiščenje s posipavanjem pa stane več kot ta isti delavec zasluži v dveh mesecih. Treba bi bilo tudi nekaj zdravega razuma in strpnosti.

Ceste so nam v zadnjih tednih res dale misliti. Država nam ponuja objekt, mi ga pa ne maramo. Prvič nam nekdo nekaj zastoj nudi, mi pa smo odločno proti. Žal gre za cestninsko postajo, ki bi nas občane oziroma državljane postavila v neenakopravni položaj. Potek dogodkov je vsem dobro znan, saj je bila udeležba na protestnih srečanjih množična. Skupen uspeh, ki je bil dosežen, je zadovoljiv samo v primeru, če upoštevamo državno odločitev kot temelj dolgoročnega korektnega sodelovanja brez enostranskega spreminjanja odločitev iz dneva v dan. Vsa dela v zvezi s cestninsko postajo so po zagotovitvi ministra za promet in zveze ustavljena in zaključena, bodoča imenovana komisija, sestavljena iz članov po izbiri države in lokalne skupnosti, pa bo iskala rešitev našega specifičnega primera. Res je, da s takim načinom cestninjenja mnogi državljani niso zadovoljni, saj je pobiranje sredstev že v osnovi neenakopravno glede na uporabo avtoceste. Tu bo še veliko dogovarjanja, ne glede na nujnost priliva in odplačevanje velikih kreditov.

Spoštovani občani, še enkrat se moram zahvaliti vsem, ki ste podprli prizadevanja občinskega sveta in županstva za razreševanje cestninskega problema, ki je bil izkazan tudi tistim, ki našim argumentom niso znali prisluhiti. Končno je del demokracije tudi volja ljudstva, pa čeprav na cesti.

Proračun občine Ivančna Gorica za leto 2004 je bil sprejet. Prepričan sem, da je tudi ustrezno pripravljen in da bo ob svoji izpolnitvi nudil zadovoljevanje potreb večini občanov. Tudi to je del demokracije.

Župan Jernej

NA 11. SEJI OBČINSKEGA SVETA OBČINE IVANČNA GORICA SPREJET PRORAČUN ZA LETO 2004

Na začetku seje je župan Jernej Lampret pozdravil vse navzoče svetnice in svetnike, direktor občinske uprave Janez Radoš pa je razložil, zakaj je bila seja sklicana v tako kratkem času. Po utemeljitvi so svetniki sprejeli razširjen dnevni red ter pod točko dve uvrstili informacijo o cestninski postaji v Ivančni Gorici.

Pod točko ena so dali pripombe na zapisnik, potem pa je župan seznanil prisotne o zaključkih s sestanka z ministrom Jakobom Presečnikom. Občinski svet je sprejel sklep, da se strinjajo z ustavitvijo vseh del na cestninski postaji v Ivančni Gorici ter da se imenujejo predstavniki v delovno skupino, ki se bo v nadaljevanju dogovarjala z državo o dolgoročni rešitvi cestninskega vprašanja na našem območju.

Pod točko tri so svetniki preučili amandmaje na predlog proračuna, ki so jih posredovali: Nataša Lukman, Milena Vrhovc, Magdalena Urbančič, Sonja Maravič in svetniška skupina Nove Slovenije. Večina amandmajev je bila sprejetih, nekaterih pa občinski svet ni potrdil. Zapletlo se je, ravno tako kot lansko leto, pri dodatnih sredstvih za delovanje nogometnega kluba Livar. Kljub dvehurni razpravi, koliko denarja nameniti NK Livarju in koliko rokometnemu klubu SVIŠ ter kam bi bilo bolje nameniti ta sredstva, so v končni fazi svetniki sprejeli sklep, da se NK Livar nameni dodatnih 17 mio SIT in rokometnemu klubu SVIŠ 7 mio SIT. Sklep je bil podprt z zahtevo, da se v upravni in nadzorni odbor obeh klubov po-

stavi predstavnik občinskega sveta. Predloge za člana bo zbirala Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja do njene naslednje seje. Na koncu je bil predlog proračuna sprejet s 16 glasovi ZA.

Pod točko štiri je poročal predsednik KVIAZ-a Dušan Strnad, in sicer o imenovanju dveh novih članov v uredniški odbor Klasja ter o ceniku oglasov v občinskem glasilu. Predloga sta bila sprejeta. Sprejet je bil tudi predlog za razpis za podelitev nagrad in priznanj Občine Ivančna Gorica.

Pod zadnjo točko je bil sprejet še sklep o oprostitvi plačila sorazmernega dela stroškov za pripravo in opremljanje stavbnega zemljišča za izgradnjo oz. obnovo dela skednja v sklopu Jurčičeve domačije na Muljavi.

Pod točko razno je Nikolaj Erjavec dal pobudo, da strokovne službe županstva pripravijo odlok v zvezi z obdavčitvijo nepozidanih stavbnih zemljišč, svetnik Igor Jernejčič je zahteval poročilo o realizaciji sklepov z izredne seje o romskem vprašanju, svetnik Jože Golf pa je pojasnil, da še vedno ni rešeno vprašanje pokopavanja na starem šentviškem pokopališču.

Natalija Pavlin

Na podlagi 120. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98, 108/99 in 97/01) izdaja Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije

JAVNI POZIV

k vložitvi napovedi za odmero dohodnine za leto 2003

Zavezanci za dohodnino morajo vložiti napoved za odmero dohodnine za leto 2003 najkasneje do 31. marca 2004 na predpisanem obrazcu.

Napoved so dolžni vložiti vsi zavezanci, razen:

- zavezancev, katerih (bruto) dohodki ne presegajo 11 % povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2003;
- učencev in študentov, katerih (bruto) prejemki iz naslova plačila začasno ali občasno opravljeno

delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji, ne presegajo 51 % povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2003;

- zavezancev, katerih edini vir dohodka je pokojnina, če med letom 2003 v skladu z zakonom niso plačevali akontacije dohodnine in med letom niso uveljavljali olajšav za vzdrževane družinske člane.

Napoved vložijo:

- zavezanci za dohodnino s stal-

nim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v register v času vložitve napovedi;

- zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi, če niso vpisani, pa pri izpostavi davčnega urada, na območju katerega imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Pojasnilo:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 2004 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti in zavezanci za davek od dobička iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu, ki so dolžni napoved za navedena davka vložiti do 28. februarja 2004 za preteklo leto. Zavezanci, ki sami obračunavajo davek iz

dejavnosti, vložijo obračun tega davka do 31. marca 2004.

V napovedi za odmero dohodnine morajo zavezanci za dohodnino, ki so po končani zapuščinski razpravi v letu 2003 postali lastniki denacionaliziranega premičnega ali nepremičnega premoženja, napovedati dohodke od oddajanja tega premoženja v najem za vse obdobje, ko je v njihovem imenu kot zavezanec za davek od navedenih dohodkov nastopal skrbnik za posebne primere.

Zavezanci, ki so v letu 2003 fizičnim osebam oddali v najem premično ali nepremično premoženje, morajo vložiti napoved za odmero davka od dohodkov iz premoženja najkasneje do 15. januarja 2004 za preteklo leto pri davčnem uradu, kjer so vpisani v davčni register, če niso vpisani, pa pri davčnem uradu, kjer je vpisan izplačevalec dohodkov.

Zavezanec za dohodnino se kaznuje za prekršek, če nepravčasno vloži napoved za odmero dohodnine, če je ne vloži ali vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ali v njej izkaže neresnične podatke.

Ministrstvo za finance
Davčna uprava
Republike Slovenije

SPREJEM DOHODNINSKIH NAPOVEDI V OBČINI IVANČNA GORICA

bo organiziran v prostorih sejne sobe Občine Ivančna Gorica, in sicer: 25. 3. in 26. 3. 2004 od 8.00 do 18.00.

STRATEGIJA RAZVOJA NAŠE OBČINE

Po enem letu in pol dela v občinskem svetu in po "gori" gradiva, ki smo jo svetniki v tem času predelali, mi je vse bolj jasno, da smo se razvoja naše občine lotili tam, kjer se "normalno" konča. Izhajajoč iz dejstva, da več kot 50% sredstev namenimo za družbene dejavnosti oziroma za gradnjo šol, je logično, da zanemarjamo druga področja, ki pa so po mojem mnenju bolj pomembna. Na prvem mestu je prav gotovo gospodarstvo.

Res je, da gospodarstvo v občini pomeni tudi komunalna infrastruktura in vse, ki spada zraven. Ne gre za to, da bi imel pripombo na ta del,

temveč na tistega, ki se nanaša na možnost odpiranja novih delovnih mest. In prav tukaj se mi zdi, da smo začeli pri koncu. V septembrski številki Klasja sem zapisal, da moramo poskrbeti najprej za delovna mesta, šele nato lahko pričakujemo, da se bodo mlade družine odločale še za kakšnega otroka. Če pogledamo iz tega zornega kota, bi morali našo strategijo razvoja postaviti na temelje gospodarstva. Za Občino to pomeni zagotavljanje infrastrukture za opravljanje dejavnosti malega gospodarstva. Poznam kar nekaj obrtnikov, ki bi se radi širili, pa se nimajo kam. Da ne govorim o primeru Akrapovič. Pri vsem tem je čudno to, da šole gradimo pod pritiskom Ministrstva za šolstvo in šport (devetletka) ter s tem izgovorom zanemarjamo bistveni del našega razvoja, malo gospodarstvo. Zanimivo je tudi to, da se devetletka (vsaj v tej prvi fazi) kaže kot "zgrešeni" projekt. Kaj pa, če bo prišlo do "reformne" devetletke in tako velikih in prostornih šol ne bomo potrebovali več? Kaj pa, če bo čez deset let pol manj otrok, kot jih je sedaj? Na občinski seji smo se tudi ukvarjali z vprašanjem financiranja nogometnega kluba Livar, češ da ni dovolj sponzorskih sredstev. In spet smo na tem, da brez močnega male-

N.Si Nova Slovenija Krščanska ljudska stranka

ga gospodarstva trpi tudi nogomet (šport). In slednji bi res trpel, če ga ne bi podprli preko občinskega proračuna. Logika je enostavna: več kot bo močnih podjetij v občini, več bo možnosti za pridobitev sponzorskih sredstev.

Naj zaključim. Za našo občino bi bilo bolje, da bi že pred desetimi leti začeli intenzivno delati na zagotavljanju infrastrukture za opravljanje dejavnosti malega gospodarstva. Bojim se, da bomo po končanih šolah začeli intenzivno graditi kanalizacije pod pritiski predpisov in direktiv EU. Potem bo zopet zmanjkalo denarja in energije za malo gospodarstvo. Še en razlog več, da smo (morda) preveč energije usmerili v družbene dejavnosti na račun tiste, ki je gonilo vsakega razvoja, gospodarstva.

V Novi Sloveniji se bomo še naprej trudili, da (pre)usmerimo tok energije v razvoj malega gospodarstva v naši občini. Zavedamo se, da se mora strategija razvoja Občine usmeriti od gospodarstva k družbenim dejavnostim in ne obratno, tako kot je trenutna situacija v naši občini.

Andrej Sekirnik
svetnik in predsednik
OO N.Si Ivančna Gorica

V januarski številki Klasja je bilo na prvi strani pod sliko protestov proti gradnji cestninske postaje v Ivančni Gorici zapisano: "Nasprotovanje cestninski postaji so izrazili tudi predstavniki vseh strank v občinskem svetu, razen N.Si." Ker smo z več strani dobili vprašanje: Zakaj N.Si podpira gradnjo cestninske postaje, objavljamo naslednje pojasnilo:

OO N.Si Ivančna Gorica trdno nasprotuje gradnji cestninske postaje v Ivančni Gorici. Omenjeni stavek se je nanašal na sam shod, na katerem N.Si ni imela svojega govornika, je pa bilo tam veliko naših predstavnikov.

Andrej Sekirnik
predsednik OO N.Si Ivančna Gorica
GSM: 040/ 728-176

SLS.

ČAS ZA ENOTEN NASTOP POLITIČNIH STRANK IN DRUGIH CIVILNIH INSTITUCIJ V OBČINI

V zadnjem času smo bili priča odločitvi DARS-a, da izgradi cestninsko postajo v Ivančni Gorici. Seveda zadeva ni nova, saj je bila že v programu dela DARS-a za leto 2003 navedena izgradnja te cestninske postaje. V zvezi s to problematiko se v preteklosti ne bom spuščal, mislim pa, da smo se tega problema resno zavedli šele, ko so delavci GRADISA prišli na gradbišče in začeli z deli.

Občina je z opozorilnim protestom in z močnim medijskim obveščanjem opozorila širšo slovensko javnost na neenak pristop države pri izgradnji avtocest glede na lokalne skupnosti. S pomočjo občinske SLS smo uspeli pred sklicem občinske seje 17. 2. 2004 pripeljati na razgovor delegacijo ministrstva za promet in zveze ter DARS-a, vključno z ministrom Jakobom Presečnikom. Ti razgovori so prinesli ustavev del na cestninski postaji ter dogovor o imenovanju delovne skupine za doseg ustreznih rešitev v zvezi z navedeno problematiko. Z enotnim nastopom župana, Občinskega sveta, političnih strank ter civilnih skupin in s pomočjo javnosti se lahko poišče ustrezna rešitev. Naše mnenje je, da mora Občina čim prej imenovati to skupino.

Dejstvo je, da se je treba najprej znotraj Občine dogovoriti za stališča in ustrezne rešitve, da bodo predstavniki Občine imeli in zagovarjali trdna in predvsem enotna stališča. Za dober dogovor bo treba uporabiti ves politični vpliv naših strank, še posebej vladnih. Naš občinski odbor je dobil zagotovilo vodstva stranke za vso podporo in naklonjenost ministrstva, vendar pa bo potrebna širša politična podpora. Tudi v državnem svetu vodimo številne aktivnosti preko komisij in predsednika g. Sušnika, da bi se avtoceste v Sloveniji gradile za dobro državljanov in ne na škodo posameznih občanov.

Torej za občino in občane silno pomembne odločitve, za katere pa bo potrebno polno angažiranje vseh, ki kakorkoli lahko pripomorejo k boljšim dogovorom.

Cvetko Zupančič
Predsednik O.O. SLS Ivančna Gorica
in državni svetnik

LDS

Vsem občankam občine Ivančna
Gorica čestitamo ob 8. marcu,
mednarodnem dnevu žena, čestitke
pa namenjamo tudi vsem materam
ob 25. marcu, materinskem dnevu!

MLD MLADA LIBERALNA DEMOKRACIJA

NOVICE IZ MLD-ja

Zakorakali smo v leto, ki bo za nas odločilno. Konec lanskega leta smo postavili temelje, letos pa si želimo uspešno izvesti vsaj dva projekta in tako potrditi obstoj občinskega odbora MLD-Mlade liberalne demokracije Ivančna Gorica!

Projekta imata že ustrezno ogrodje - torej se stvari že premikajo. Prvi cilj, ki smo si ga zastavili, je ustvariti bazo podatkov o divjih odlagališčih in fotografije teh odlagališč. Projekt bo trajala dalj časa, vsaj nekaj mesecev. Eden izmed vrhuncev pa naj bi bila tudi velika čistilna akcija ob toku reke Krke v naši občini. Akcija bo začinjena tudi z zabavnim zaključkom!

Drugi projekt, z delovnim naslovom "Kaj pa če bi se podili po Ivančni Gorici?" je ravno tako široko zastavljen. Naš cilj je ponuditi celovite, zanimive in koristne informacije vsem mladim, ki želijo aktivno preživeti svoj prosti čas.

Pot imamo načrtano, cilji so jasni in uresničljivi. Vendar pa imamo še veliko maneverskega prostora. Če imate tudi vi kakšne nove ideje, se nam lahko pridružite. Tudi če vas samo zanima, kdo smo in kaj delamo, pokličite ali pošljite e-pošto.

Info:
031/672-080, ursi_rus@pinkponk.com - Urška Rus, sekretarka OO MLD
041/819-400, bost20@email.si - Boštjan Zaletelj, predsednik OO MLD

Urška Rus

NOVA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

NDS

NOVA DEMOKRACIJA SLOVENIJE je mlada politična stranka, hkrati pa tudi prva, ki ima svoj sedež v občini Ivančna Gorica. Od začetka letošnjega leta nas lahko poiščete tudi na internetu.

V slovenskem političnem prostoru, tako na lokalni kot na državni ravni, pogosto slišimo o glasovalnih oz. preglasovalnih strojih. V NDS to poimenujemo "ARGUMENT MOČI". Ker pa želimo, da bi vedno obveljala "MOČ ARGUMENTOV", se trudimo, da naša stranka ne bo postala del take pošasti.

Bralce KLASJA bomo zato redno obveščali pri kateri zadevi ta stroj deluje oz. je deloval, včasih v korist, lahko pa tudi v škodo občanov, predvsem preprostih ljudi. Naše prepričanje bomo tudi argumentirali.

Kmetijska zadruga Stična z.o.o. se priporoča za nakupe v svojih poslovalnicah:

ŽELEZNINA RADOHOVA VAS tel: 01/7887-628

- KMETIJSKI REPRMATERIAL
- MOTORNE ŽAGE, AGREGATI
- OLJA, MAZIVA, AKUMULATORJI - AKCIJSKE CENE!
- AKCIJA: DO 31. 3. 2004 NUDIMO 5% POPUST NA SEMENSKO KORUZO IN ŠKROPIVA!

ŽELEZNINA ZAGRADEC tel: 01/7888-032

- KMETIJSKI REPRMATERIAL
- GRADBENI MATERIAL
- BELA TEHNIKA IN AKUSTIKA - UGODNE CENE!
- TOPLI POD
- AKCIJA: DO 31. 3. 2004 NUDIMO 5% POPUST NA SEMENSKO KORUZO IN ŠKROPIVA!

KMETIJSKO VRTNI CENTER IVANČNA GORICA

-KMETIJSKI DEL tel: 01/7887-624

- KMETIJSKI REPRMATERIAL
- SEMENSKI IN JEDILNI KROMPIR
- VRTNE KOSILNICE,, VRTNO ORODJE
- ZBIRAMO NAROČILA ZA KOKOŠI NESNICE (01/7887-624)
- NOVO: SIRILO ZA MLEKO
- AKCIJA: DO 31. 3. 2004 NUDIMO 5% POPUST NA SEMENSKO KORUZO IN ŠKROPIVA!

-VRTNI DEL tel: 01/7887-622

- SEMENA, SADIKE
- PRIMULE, CVETOČE LONČNICE
- ZEMLJA, KORITA, LONCI
- DARILNI PROGRAM
- NOVO: TOPLE GREDE!

SITIK d. o. o.

Cistercijska opatija Stična
Stična 17
SI - 1295 Ivančna Gorica
SLOVENIJA

Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvornih recepturah p. Simona Ršiča.
Vrtarstvo, storitve, trgovina na drobno in debelo.

IZ ZAKLADNICE ZDRAVILNIH RASTLIN

Predavanja - delavnice

Prvo srečanje bo v soboto, 6. marca 2004, ob 16. uri. Naslednje mesece se dobimo vsak prvi torek v mesecu ob 16. uri. Delavnice bodo potekale v prostorih stiškega samostana. V zimskih mesecih nudimo poljudna predavanja iz sveta zdravilnih rastlin, nasvete ljudske medicine, nasvete, kako postopamo pri najbolj pogostih obolenjih, kako pravilno pripravimo in uživamo čaje, tinkture, kdaj segamo po mazilih, obkladkih, glini ... Na vseh delavnicah ali predavanjih imajo udeleženci priložnost, postavljati vprašanja s področja fitoterapije, in seveda nanje dobiti tudi odgovore. V toplejšem obdobju se bomo sprehodili po cvetočih travnikih in tam spoznali številne učinkovite rastline v njihovem naravnem okolju.

Vse delavnice bo vodil magister farmacije, gospod Jože Kukman.

URNIK DELAVNIC

sobota, 6. marca ob 16h
PREHLADNA BOLENJA - ČIŠČENJE IN ZDRAVILNE RASTLINE

torek, 6. april ob 17h
ZDRAVILNE RASTLINE KOT POMOČ PRI SRČNIH IN PREBAVNIH BOLENJIH

torek, 4. maj ob 17h
ZDRAVILNE RASTLINE IN SLADKORNA BOLEZEN TER HOLESTEROL

torek, 1. junij ob 17h
ZDRAVILNE RASTLINE IN ŽIVLJENJSKO POMEMBNE ŽLEZE (ščitnica, trebušna slinavka)

SAMOSTANSKA ZELIŠČNA LEKARNA

MLEČNE KVOTE!

1.4.2004 bodo vsem mlečnim pridelovalcem, najprej za 1 leto preizkusno, nato pa trajno, dodeljene mlečne kvote.

Kaj pravzaprav so mlečne kvote?

To je administrativni ukrep, s katerim država z odločbo za posameznega pridelovalca - kmeta določi, koliko kg mleka letno mu bo odkupila. Če bo pridelovalec proizvedel več mleka, kolikor mu je bila dodeljena kvota, mu tega viška odkupovalec ne sme prevzeti ali plačati, če pa bi se proizvodnja 3 leta občutno manjšala, država zmanjša tudi kvoto.

Zakaj mlečne kvote?

Evropske in nekatere druge države so uvedle mlečne kvote zaradi mnogih razlogov. Prvič zato, da bi cena mleka ostala na določeni višini. S presežki mleka bi namreč cena drastično padla, kar bi v kmetijstvu povzročilo hude posledice. Drugič zato, da bi proizvodnja mleka obdržali tudi v hribovitih področjih, kajti osip proizvodnje je bil tam najvišji. Glede na to, da letos vstopamo v EU, moramo tudi mi sprejeti njihov način obnašanja.

Na osnovi česa bodo določene mlečne kvote?

Mlečne kvote bodo dodeljene samo aktivnim pridelovalcem mleka, višina pa bo določena glede na izhodiščno leto pridelave, ki ga bo

pridelovalec lahko izbral do tri leta za nazaj. Tako najavljene količine bodo primerjali z izpogajanimi količinami v Bruslju, in če bodo najavljene višje od izpogajanih, bo za ustrezen procent zmanjšana tudi individualna kvota za posameznega pridelovalca. V sistem bo všteta tudi 3% nacionalna rezerva, iz katere se bodo dodeljevale kvote tistim, ki bodo svojo proizvodnjo večali. Ko bo sistem normalno deloval, bo možno kvoto tudi najeti ter prodati ali kupiti.

Ob uvedbi mlečnih kvot je predvideno, da si bo pridelovalec izbiral odkupovalca. Torej, če z njim ne bo zadovoljen, se bo lahko dogovoril z drugim odkupovalcem.

Gotovo bo ta novost pri mlečnih pridelovalcih povzročila dodatne pretrese, toda ko bo sistem enkrat

deloval, verjamem, da ne bo povzročal večjih težav. Tudi v tujini, kjer imajo mlečne kvote uvedene že 15 let in več, se pridelovalci nad tem ne pritožujejo.

Nedvomno pa je problematično opuščanje mlečnih prog v hribovitih področjih. Tako so, pod pritiski, mlekarne in prevoznika pridelavo pred zimo opustili v vaseh Poljane nad Stično, Mala Goričica in Metnaj. Gotovo bo opustitev mlečne proge v tem delu občine imela za kmetijstvo teh vasi negativne dolgoročne posledice. Sicer pa se, razen prizadetih, nihče kaj dosti ne sekira, še najmanj pa tisti, ki so se nam prijazno ponujali s plakatov in čvrsto zagotavljali, kako se bodo borili za malega kmeta. Izborili so si položaj, sedaj pa udobno grejejo svoje funkcionske fotelje.

Za govedorejsko društvo Stična:
Alojz Podobnik

PRIPRAVA NA VOLITVE V KMETIJSKO GOZDARSKO ZBORNICO SLOVENIJE

17. februarja smo se na povabilo Kmečke liste - društva za razvoj podeželja - sestali v sejni sobi Kmetijske zadruge Stična direktorji in predsedniki kmetijskih zadrug

Ljubljanske regije. Dogovorili smo se o enotnem nastopu pri volitvah v Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, ki bodo predvidoma aprila 2004. Kandidirali bomo preko

Kmečke liste - društva za razvoj kmetijstva in podeželja, ki je pod okriljem Zadružne zveze Slovenije. Srečanja se je udeležil tudi predsednik Zadružne zveze Slovenije in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrisk s sodelavci. Dogovorili smo se, da bomo k sodelovanju in vključitvi v Kmečko listo povabili mlade kmete, kmečke žene, ostala društva s področja kmetijstva in seveda posameznike, ki jim ni vseeno, kakšna bo usoda slovenskega kmetijstva.

Milena Vrhovec
regijska koordinatorka

ZADRUŽNI HRAM OZNAČIL DOSTOP ZA INVALIDE

Pri zasteklitvi zimsko-letnega vrta pred Zadružnim hramom nismo pozabili na invalide. Dostop zanje je bil že urejen, ni bil pa še označen, zaradi zamude pri dostavi znakov.

Sedaj je dostop do Zadružnega hrama za invalide urejen in označen. Vljudno vabljeni!

IZ ODBORA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Proračunski del za kmetijstvo in gozdarstvo za leto 2004

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo je januarja med drugim obravnaval osnutek občinskega proračuna za svoje področje. Predlagal je nekaj sprememb, ki so bile večinoma upoštevane v predlogu proračuna. Sofinanciranje kmetijstva in gozdarstva bodo občani - kmetovalci občine Ivančna Gorica - koristili na podlagi Pravilnika o sofinanciranju kmetijstva in gozdarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS 126/2003), za naslednje namene:

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO	44.875.000,00
Sredstva za subvencioniranje cen zatiranja mastitisa	565.000,00
Sredstva za subvencioniranje cen umetnega osemenjevanja	6.000.000,00
Sredstva za subvencioniranje ekološko sprejemljivih škropiv	1.154.000,00
Sredstva za subvencioniranje prevoza mleka iz oddaljenih kmetij	2.100.000,00
Sredstva za subvencioniranje označevanja in registracije govedi	1.575.000,00
Sredstva za sofinanciranje tečajev iz varstva rastlin	450.000,00
Sredstva za financiranje analiz mleka	1.050.000,00
Nabava in vzdrževanje hladilnih bazenov	1.567.000,00
Pospeševanje čebelarstva	366.000,00
Sofinanciranje društev s področja kmetijstva	1.820.000,00
Sredstva za izdatke za blago in storitve za strokovne naloge gozdarske svetovalne službe	703.000,00
Sredstva za izdatke za blago in storitve za strokovne naloge kmetijsko svetovalne službe	1.640.000,00
Sredstva za pomoč, oskrbo in namestitve živali v Zavetišče	515.000,00
Gozdne ceste - tekoče vzdrževanje	4.800.000,00
Gozdne vlake	5.240.000,00
Agromelioracije, čiščenje potokov, urejanje poljskih poti	8.040.000,00
Denarna pomoč pri izobraževanju s področja kmetijstva	660.000,00
Zložbe zemljišč	200.000,00
Pilotski projekti (pašniki)	2.680.000,00
Sredstva za pomoč pri preusmeritvi kmetij (ekološke in integrirane)	2.250.000,00
Projekti za razvoj kmetijstva in podeželja	1.000.000,00
Gozdarske in kmetijske storitve	500.000,00

O koriščenju sredstev iz posameznih postavk boste v skladu z omenjenim pravilnikom obveščeni preko občinskega glasila in javnimi razpisi in obvestili.

Dodatne informacije v zvezi s kmetijskim in gozdarskim delom proračuna dobite tudi na referatu za kmetijstvo na Občini Ivančna Gorica.

Milena Vrhovec
Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo

ANDREJ RUS s.p.

Šentvid pri Stični 97 a, 1296 Šentvid pri Stični
GSM: 041 620 179, Fax: 01 780 00 05

POPRAVILA

- VSEH VRST MOTORNH ŽAG
- KOSILNIC
- MANJŠIH KMETIJSKIH STROJEV

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8, Ivančna Gorica
Tel.: (01) 787-83-84, 787-83-85

PRIJAVA ZARADI ŠKODE PO SUŠI V LETU 2003

V zvezi z navodili Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pozivamo vse upravičence, ki so v letu 2003 oddali vloge za evidentiranje škode po suši, da se od 15. 3. 2004 do 31. 3. 2004 oglašijo na upravi Občine Ivančna Gorica, zaradi pregleda in podpisa preverjenih zahtevkov za povrnitev škode po suši v preteklem letu. Vloge bodo pripravljene na podlagi seznama parcel iz zahtevka za kmetijske subvencije iz leta 2003.

ŽUPAN Jernej Lampret, prof., l.r.

VZPOSTAVLJANJE IN OZNAČEVANJE GOZDNIH MEJ

V gozdovih je vse manj vidnih mej in lastniki ne vedo več zanje, saj se stanje neprestano spreminja (drevesa se sušijo, nova zrastejo, gradijo se vlake). Stare oznake (ena vodoravna rdeča črta) so po 30 letih vse slabše vidne, nihče pa jih ne obnavlja. Obnavlja se le meja, ki so potrebne za gospodarjenje z gozdom. To so meje oddelkov (dve rdeči vodoravni črti), meje katastrskih občin (dve rdeči vodoravni črti s piko) in meje gozdnogospodarskih enot (tri rdeče vodoravne črte). Te običajno potekajo po parcelnih mejah in jih obnavljamo gozdarji.

Kdaj lahko meje gozdnih parcel obnovi lastnik sam?

Meje med parcelami lahko lastnik gozda obnovi sam le, če so vidne stare. Obnavlja jih tako, da nariše črto nad obstoječo staro črto ali pod njo, tako da je le-ta vidna še naprej. Če oznake niso vidne, mora poklicati lastnika sosednje parcele in skupaj z njim določiti mejo. Če tudi ta način ni mogoč (zaradi nesoglasja med lastnikoma), je najbolje, da pokliče geodetsko službo, ki bo za primerno plačilo postavila mejnike in vzpostavila meje.

Za iskanje in obnavljanje parcelnih mej v gozdovih je najprimernejši čas od pozne jeseni do zgodnje pomladi, kadar drevesje in podrast še nista ozelenela.

Kdo naj sodeluje pri obnavljanju mej?

Pri obnavljanju mej naj sodeluje cela družina (starši in otroci). Tako si bodo tudi otroci zapomnili, kje v gozdovih so parcelne meje in mejniki.

Ali je treba koga obvestiti o obnavljanju gozdnih mej?

Nujno ni, vendar pa je zaželeno, da o tem obvestite svojega revirnega gozdarja in se z njim pogovorite o poteku mej in označevanju le-teh.

Kako se označi meje parcele?

V gozdovih je vse več parcel na novo označenih z dvema vodoravnima rdečima črtama, kar pa seveda ni

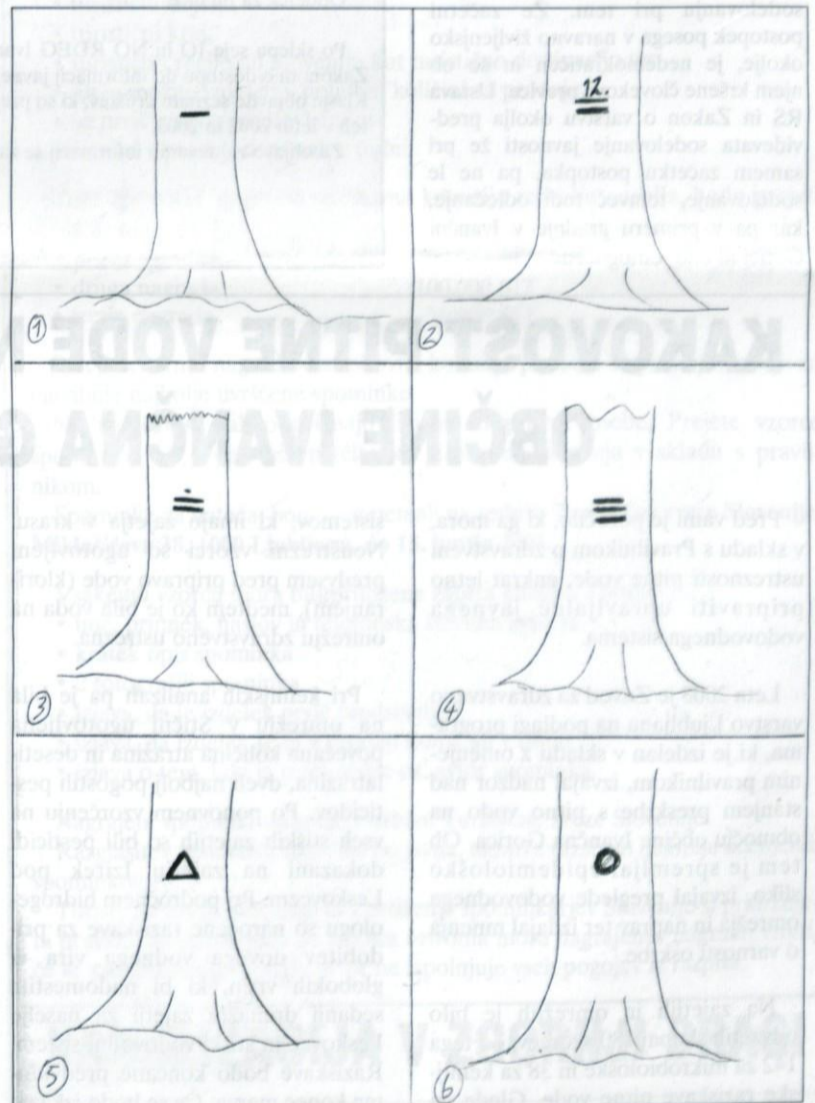
pravilno. Meje med parcelami je treba označevati z eno vodoravno rdečo črto (barva tesarol). Če so meje označene s sprejem, se zelo hitro sperejo, tako da jih je treba obnavljati na nekaj let. Meje, označene z barvo tesarol, pa so obstojne tudi do 30 let. Kadar se označuje (barva) meje po drevesih, je treba z dreves z debelejšo skorjo (hrast, kostanj, smreka, bor ...) postrgati mrtvi del lubja in na postrgan del zarisati črto. Če tega ne naredimo, bo lubje z barvo hitro odpadlo in meja zopet ne bo vidna.

Označbe na drevesih (črte) ne pomenijo, da gre meja natančno do tu, ampak nekje med drevesi, ki so označena. Črte na drevesih se riše

vedno na stran, kjer poteka meja, in vedno vzporedno z mejo (glej sliko).

Kaj pomenijo oznake v gozdu?

1. ena rdeča vodoravna črta - meja med parcelami
2. dve rdeči vodoravni črti in štev. - meja med oddelki in številka oddelka
3. dve rdeči vodoravni črti s piko - meja katastrske občine
4. tri rdeče vodoravne črte - meja gozdnogospodarskih enot
5. rumen ali rjav trikotnik - meja med lovskimi družinami
6. krog s piko na sredini - planinske poti

SKUPŠČINA LETALSKEGA KLUBA ŠENTVID

Letalski klub Šentvid je imel 27. februarja v gostišču Pri Japu svojo redno letno skupščino, na kateri je med drugim potrdil zaključni račun za leto 2003, delovni načrt za letošnje leto ter sprejel enajst novih članov kluba.

V letu 2004 bo veliko dela z ureditvijo steze in okolice objekta ter pridobitvijo zemljišč. Najbolj pa se bo treba angažirati ob pripravah na 10. obletnico delovanja kluba, pobratenju z Letalskim klubom iz Hirschaida in letalskem mitingu, kar bomo skupaj s praznovanjem 9. obletnice Radia Zeleni val organizirali 20., 21. in 22. avgusta 2004.

Povabilu na skupščino so se odzvali tudi direktor občinske uprave g. Janez Radoš in predsednika krajevnih skupnosti Dob in Šentvid.

EKOLOŠKI KOTIČEK RDEG

Regijsko društvo ekološkega gibanja je na različne naslove (Vlada RS, Urad predsednika vlade, Državni zbor RS, Urad predsednika republike, Občina Ivančna Gorica, DARS, Svet za varstvo okolja RS, REC Ljubljana, Ministrstvo za promet, Urad za ceste, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo) poslalo naslednji dopis:

Zadeva: CESTNINSKA POSTAJA NA PRIKLJUČKU NA AVTOCESTO V IVANČNI GORICI

13. februarja 2004 so zasedali IO in NO RDEG ter EKO- odbor Livar Ivančna Gorica in EKO- odbor Livar Črnomelj. Med ostalim je bil sprejet tudi sklep proti gradnji cestninske postaje na priključku na avtocesto in na izvozu z avtoceste v Ivančni Gorici, zaradi negativnih vplivov na naravo in na življenje.

Obrazložitev:

DARS je začel graditi cestninsko postajo v Ivančni Gorici brez obvestila javnosti o posegu v naravno življenjsko okolje in ne da bi predhodno javno razgrnil načrt gradnje. Ne DARS ne druge institucije niso javno predstavili presoje vpliva na naravno življenjsko okolje, pa tudi javnosti niso pozvali k sodelovanju pri tem. Že začetni postopek posega v naravno življenjsko okolje, je nedemokratičen in so ob njem kršene človekove pravice. Ustava RS in Zakon o varstvu okolja predvidevata sodelovanje javnosti že pri samem začetku postopka, pa ne le sodelovanje, temveč tudi odločanje, kar pa v primeru gradnje v Ivančni Gorici ni bilo omogočeno.

RDEG Ivančna Gorica nasprotuje gradnji cestninske postaje v Ivančni Gorici zaradi gostega prometa cestnih motornih vozil, ki poteka skozi naselje Ivančna Gorica. Tu se vključuje na avtocesto približno 30.000 do 38.000 motornih vozil različnih kategorij dnevno, to pa pomeni, da je Ivančna Gorica že "krizno območje". Glavni vir onesnaževanja in obremenitve narave je ravno cestni motorni promet. Izpust plinov iz motornih vozil povzroča predvsem onesnaževanje narave in vpliva na zdravje ljudi. Onesnaževalci so zlasti ogljikov oksid, ogljikovodik, dušikov dioksid /NO₂/, žveplov dioksid /SO₂/, svinec, prah, ostanki olj, goriva, maziv ter obruski od zavornega sistema in gum. Poseben problem pa sta hrup in nevarnost za pešce in kolesarje. Cestni motorni promet, ki poteka skozi naselje Ivančna Gorica, večkrat dnevno povzroča zastoje, pri tem pa gre za še večjo koncentracijo izpušnih plinov.

RDEG Ivančna Gorica se zaveda negativnega vpliva, ki bi ga povzročila cestninska postaja na priključku AC, in to zaradi zastoja prometa, s tem pa bo prišlo v Ivančni Gorici do še večje koncentracije izpušnih plinov, s čimer

se bo še bolj povečalo onesnaževanje naravnega okolja in zastrupljanje ljudi.

Zaradi navedenih razlogov RDEG Ivančna Gorica zahteva od MOPE, Vlade RS, Občine Ivančna Gorica in DARS- a, da se najprej opravi strateška presoja vpliva na okolje in na zdravje ljudi.

Vlada RS naj pred uvedbo cestnine zgradi vzporedno cesto, ki bo varna za vožnjo z motornimi vozili, za pešce in kolesarje. Pri presoji vpliva na okolje zahtevamo, kot nevladno društvo od imenovanih institucij, da javnost obvestijo o načrtovanju posega v prostor oziroma jo pozovejo k sodelovanju.

RDEG Ivančna Gorica predlaga Vladi RS, MOPE in DARS-u, da zaradi omenjenih razlogov odstopi od gradnje cestninske postaje v Ivančni Gorici.

ZA ČISTO NARAVNO OKOLJE IN ZDRAVO ŽIVLJENJE!

Franc Hegler
Predsednik RDEG Ivančna Gorica

RDEG Ivančna Gorica zastavlja javno vprašanje

Občinska uprava Občine Ivančna Gorica
Oddelek za finance

Po sklepu seje IO in NO RDEG Ivančna Gorica z dne 13. 2. 2004 in skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja prosimo, da v lokalnem časopisu Klasje objavite seznam društev, ki so prejela občinska finančna sredstva, in višino letih v letih 2002 in 2003.

Za objavo zahtevanih informacij se zahvaljujemo.

Franc Hegler
predsednik RDEG Ivančna Gorica

KAKOVOST PITNE VODE NA OBMOČJU OBČINE IVANČNA GORICA

Pred vami je poročilo, ki ga mora, v skladu s Pravilnikom o zdravstveni ustreznosti pitne vode, enkrat letno pripraviti upravljalec javnega vodovodnega sistema.

Leta 2003 je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana na podlagi programa, ki je izdelan v skladu z omenjenim pravilnikom, izvajal nadzor nad stanjem preskrbe s pitno vodo na območju občine Ivančna Gorica. Ob tem je spremljal epidemiološko sliko, izvajal pregled vodovodnega omrežja in naprav ter izdajal mnenja o varnosti oskrbe.

Na zajetjih in omrežjih je bilo odvzetih skupaj 180 vzorcev, od tega 142 za mikrobiološke in 38 za kemijske raziskave pitne vode. Glede na rezultate preiskav v preteklih letih lahko ugotovimo, da se odstotek ustreznih izvidov mikrobioloških raziskav od leta 2000, ko je pričela obratovati vrtina v Stiškem potoku, postopno izboljšuje, medtem ko je odstotek ustreznih izvidov kemijskih raziskav z 90%, zaradi strožje zakonske vrednosti pesticidov, padel na 88%. Pri mikrobioloških raziskavah je bilo leta 2003 130 ali 94% vzorcev ustreznih, pri kemijskih pa 32 ali 88% ustreznih.

Med mikrobiološkimi neustreznimi vzorci gre omeniti predvsem prisotnost koliformnih bakterij in bakterij Escherichia coli, kar kaže na neurejenost pri ravnanju z odplakami in prekomerno gnojenje na območjih varstvenih pasov. Večina neustreznih vzorcev je iz vodovodnih

sistemov, ki imajo zajetja v krasu. Neustrezni vzorci so ugotovljeni predvsem pred pripravo vode (kloriranjem), medtem ko je bila voda na omrežju zdravstveno ustrežna.

Pri kemijskih analizah pa je bila na omrežju v Stični ugotovljena povečana količina atrazina in desetilatrazina, dveh najbolj pogostih pesticidov. Po ponovnem vzorčenju na vseh stiških zajetjih so bili pesticidi dokazani na zajetju Izirek pod Leskovcem. Pri področnem hidrogeologu so naročene raziskave za pridobitev novega vodnega vira iz globokih vrtin, ki bi nadomestila sedanji drenažni zajetji za naselje Leskovec in stiški vodovodni sistem. Raziskave bodo končane predvidoma konec marca. Če se bodo izkazale kot uspešne, bomo poskušali še letos izvesti vrtnanje in podrobne raziskave o izdatnosti in kakovosti pitne vode.

Sicer pa sta bili v letu 2003 v sistem oskrbe vključeni novi vrtini Trstenik, izdatnosti okoli 15 l/s, za oskrbo dela Višnje Gore, Zgornje in Spodnje Drage, Malega Hudega, Stranske vasi in Polzevske planote.

V letošnjem letu bomo skupaj z občino Ivančna Gorica, ki je lastnica infrastrukture, nadaljevali z deli za izboljšanje kakovosti pitne vode in zagotavljanje ustreznosti oskrbe.

Zato načrtujemo:

- pridobiti nadomestno vrtino v Izirku za oskrbo Leskovca in

stiškega vodovoda z ustrežno pitno vodo,

- nadaljevati z obnavljanjem dotrajanih in neustreznih cevovodov ter tako zmanjševati vodne izgube in onemogočiti lokalna onesnaženja,

- sistematično zmanjševati in opuščati dodajanje klora v tiste sisteme, za katere se lahko analitično dokaže primerno kakovost na pipi pri potrošnikih brez predhodne dezinfekcije.

Večina rezultatov analiz je ugodnih. Voda na vodovodnem sistemu, ki ga upravlja JKP Grosuplje in občanom občine Ivančna Gorica priteče iz pipe, je čista, zdravstveno ustrežna. Zadovoljni smo, da razpolagamo z dokaj čistim zaledjem vodnih virov, ki nam omogoča, da lahko distribuiramo kakovostno pitno vodo.

Delavci JKP Grosuplje se bomo trudili, da bomo zagotavljali čim bolj kvaliteto vodo, vendar pa pozivamo občane občine Ivančna Gorica, da nam pri varovanju pitne vode tudi pomagajo, in sicer s saniranjem divjih odlagališč, s sanacijo internih kanalizacij (greznic) oziroma izgradnjo svojih malih čistilnih naprav, s preprečitvijo iztoka neprečiščene odpadne vode v potoke, z zmanjšanjem uporabe gnojil in z drugimi dejanji, ki pripomorejo k bolj zdravemu in čistemu okolju.

Javno komunalno
podjetje Grosuplje

KOSOVNI ODVOZ ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Ivančna Gorica, da bo v spomladanskem času odvažalo kosovne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

Načrt kosovnega odvoza:

Ponedeljek	15. 3. 2004	KS Ambrus in KS Zagradec, naselje Korinj in Laze nad Krko.
Torek	16. 3. 2004	KS Krka, KS Muljava
Sreda	17. 3. 2004	KS Dob, KS Temenica, KS Sobrač
Četrtek	18. 3. 2004	KS Šentvid-naselje in okolica
Petek	19. 3. 2004	KS Stična, KS Metnaj
Ponedeljek	22. 3. 2004	KS Ivančna Gorica-okolica
Torek	23. 3. 2004	KS Ivančna Gorica-naselje
Sreda	24. 3. 2004	KS Višnja Gora

Med kosovne odpadke spadajo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjstvi aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstev.

Kosovne odpadke je treba primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih na dan odvoza do 7. ure zjutraj odložiti pri zaboju, kjer običajno pobiramo odpadke.

Naša prihodnost je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

KOMUNALNE GRADNJE d.o.o.

1290 Grosuplje, Gasilska c. 5
Tel.: (01) 7818-100, 7860-360
Fax: (01) 7862-255

Podjetje Komunalne gradnje d.o.o., Gasilska cesta 5, Grosuplje razpisuje prosti delovni mesti:

GEOMETER

pogoji:

- končan visokošolski strokovni študij geodezije (VI. stopnja)
- tri leta delovnih izkušenj
- slovensko državljanstvo
- vozniški izpit B- kategorije

VODOVODNI INŠTALATER

pogoji:

- končana 3- letna srednja šola
- tri leta delovnih izkušenj
- slovensko državljanstvo
- vozniški izpit B- kategorije

Prijave z ustreznimi dokazili sprejemamo do 31. 3. 2004 na naslov:

Komunalne gradnje d.o.o., Gasilska cesta 5, 1290 Grosuplje

VABILO NA KRVODAJALSKO AKCIJO

Vsak dan se zgodi na naših cestah veliko prometnih nezgod; vsak dan oboli veliko ljudi. Za mnoge od teh je edino zdravilo, ki jim lahko podaljša ali reši življenje - KRI.

Občanke in občani, vabimo vas na
krvodajalsko akcijo, ki bo:

v torek, 13. aprila 2004 od 7. do 13. ure v Kulturnem domu Ivančna Gorica.

Ker gre za izredno krvodajalsko akcijo, krvodajalcem ne bomo pošiljali osebnih vabil.

Občanke in občani, izkažite solidarnost in pridite na odvzem krvi.

V jesenskem roku imamo redne krvodajalske akcije po naslednjem razporedu:

- v torek, 14. 9. 2004 od 7. do 13. ure v Kulturnem domu Ivančna Gorica
- v sredo, 15. 9. 2004 od 7. do 12. ure v OŠ Ferdo Vesel - Šentvid pri Stični

Vljudno vabljeni!

Območno združenje
Rdečega križa Grosuplje

POMAGAJMO MOTOZOVIM

Večkrat v letu 2003 ste v Klasju prebirali članke s tem naslovom, zato mislim, da je prav, da tako naslovim tudi zaključnega.

Vsem občanom, ki ste dobronamerno pomagali, z željo, da se agonijska družina Motoz čimprej konča, sporočam, da se je zadeva 23. 12. 2003 dokončno razrešila.

Res ne tako, kot smo si želeli predvsem tisti, ki smo družini od vsega začetka pomagali, iskali brezplačno pravno pomoč, denarno pomoč in organizirali medijsko odmevnost - želeli smo namreč obnovitev postopka.

Bili smo uspešni, saj smo dobili človeka, gospoda Andreja Viktorja Hribarja iz Križa pri Komendi, ki je uspel pravno dokazati sodišču zmotno o rubežu in doseglju, da je Okrajno sodišče na Grosupljem preklicalo že ves rubež (živino). Po preklicu rubeža se je tudi nasprotna stran (tožeča stranka) začela zanimati za pobot. Verjetno si lahko predstavljamo, zakaj.

Denarna pomoč se je zbirala na posebnem humanitarnem računu, odprtem pri Novi ljubljanski banki, zadnja - vendar ena izmed najprej obiskanih oz. naprošenih - pa je končno pristopila tudi Občina Ivančna Gorica, saj je pomagala z večjim zneskom, župan pa je sodeloval pri pobotu obeh strani. Vse pisne - notarske in sodne zadeve pri pobotu je urejal gospod Hribar.

Po sklepu Okrajnega sodišča Grosuplje, ki ga je sedaj že prejela tudi ga. Motoz, je zadeva dokončno ure-

jena, saj ni dolžna ničesar več. Tako je gospa Olga Motoz rešena dvanajstletne muke in nenehnih skrbi, kaj bo z njo in njenimi varovanci. Družina bo sedaj lahko živela naprej tako kot do dneva, ko so se začeli nad njo in njene varovance zgrinjati črni oblaki: obtožbe in tožbe brez njene krivde.

Prvo in veliko napako v tem postopku davnega leta 1991 je storil Center za socialno delo Grosuplje, ki ni pravilno odigral svoje vloge. Pomoč bi moral nuditi vsestransko - tudi pravno. Njihova nepravilna usmeritev je gospo Motoz stala veliko denarja. Centrov ne potrebujemo za okras, ampak zato, da delajo, in skrbnikom (v tem primeru ge. Motoz) pomagajo s svojim znanjem in ne neznanjem oz. izgovori, da "niso vedeli". Dolžni so se pozanimati za skrbnika in ga opozarjati na vse možne pasti, ki ga čakajo pri njegovem delu ter ga pri taki zadevi - če njegov oskrbovanec povzroči škodo - zavarovati.

Vsem delovnim organizacijam, podjetnikom in posameznikom, ki ste darovali sredstva za to družino, se iskreno zahvaljujem. Denar je bil namreč porabljen za pobot. Vsi dokumenti humanitarnega računa in evidence so shranjeni v arhivu Območnega združenja Rdečega križa Grosuplje, od katerega sem tudi bila pooblaščenka za vodenje te akcije.

Za vse nasvete in pomoč pri iskanju osebe, ki bi bila pripravljena brezplačno pravno sodelovati, se

iskreno zahvaljujem Regijskemu ekološkemu društvu Ivančna Gorica.

Hvala gospodu novinarju Marjanu Jermanu, saj je vedno, kadar smo ga potrebovali, prispel s svojo ekipo in to žalostno zgodbo objavljaj na TV Ljubljana.

Pri vsem tem je svojo vlogo odigral tudi Radio Zeleni val - obiskali so družino na Planini, organizirali enourno radijsko oddajo ter tako pripomogli k donatorstvu. Iskrena zahvala gospodu direktorju Borisu Peterki in voditelju oddaje Juretu Ruparju.

Zahvala tudi gospodu županu Občine Ivančna Gorica, ki je po večmesečnem oklevanju in čakanju le klonil in priskočil na pomoč z občinskimi sredstvi, saj je denar Občine le denar vseh davkoplačevalcev. Vodil je dogovor za pobot z nasprotno stranjo ter sodeloval pri notarju.

Največja zahvala pa gre gospodu Andreju Viktorju Hribarju iz Križa pri Komendi, saj je v to akcijo vložil veliko truda in delo opravil brezplačno ter pravno uspešno.

vodja akcije
Lojzka Sever

Humanitarni račun:
020410253755006

SKLIC: humanitarna pomoč družini Motoz

Na račun se zbirajo prispevki za nakup kopalnice družini Motoz.

IŠČEMO DRUŽINO Z NAJDALJŠO TRADICIJO OBRTI

Med nami živijo družine, v katerih se je obrt prenašala iz roda v rod, ki so preživele viharje dveh ali celo treh vojn, različnih družbenih ureditev in gospodarskih pogojev. Morda se je v tem času vrsta dejavnosti zamenjala, morda je obrt nadaljevala "ta mlada" ali "ta mlad".

Družine z dolgo tradicijo obrti bomo predstavili 7. maja letos na slavnostni prireditvi ob 30. obletnici delovanja Območne obrtne zbornice Grosuplje, družini z najdaljšo tradicijo obrti pa podelili posebno priznanje.

Če sodite v takšno družino ali veste zanjo, to sporočite na Območno obrtno zbornico Grosuplje, Ob Grosupeljski 1B, Grosuplje, telefon 01/7865-130, faks 01/7861-645.

VABILO NA POSVET

KGZS - Zavod Ljubljana organizira za kmetovalce enodnevni strokovni posvet, ki bo v **sredo, 17. marca 2004, v Koloseju.**

Program posveta:

- Vodenje prehrane krav molznic ob pomoči rezultatov mlečne kontrole
- Reja krav dojilj in volov
- Novosti pri FFS
- Voluminozna krma in suša
- Kompostiranje in bio plin na kmetiji

Vse kmetovalce, ki se nameravate udeležiti tega posveta, prosimo, da se prijavite kmetijski svetovalni službi osebno ali po telefonu na številko 7869-310, zaradi plačila kotizacije in priprave gradiva.

Kmetijska svetovalna služba

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
Krajevna enota Grosuplje
Taborska c.n.n.
1290 Grosuplje
tel. (01) 786 20 84

VABILO na odprto predavanje OBVLADOVANJE SMREKOVIH LUBADARJEV

KDAJ?

v petek, 19. marca 2003, ob 17. uri

KJE?

v sejni sobi občinske stavbe Ivančna Gorica
Sokolska ul. 8, Ivančna Gorica

Čeprav smrekovi lubadarji ta čas še 'spijo' pod lubjem napadenih dreves, v sečnih ostankih in v tleh, gozdarji in lastniki gozdov ne smemo 'spati'. Samo še slab mesec imamo časa, da se organiziramo za boj proti lubadarjem. Da bi zmanjšali škodo, ki nam jo v gozdovih povzročajo ti drobni škodljivci, vam bomo delavci ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE na predavanju predstavili ukrepe za obvladovanje smrekovih lubadarjev in drugih podlubnikov.

Viljudno vabljeni lastniki gozdov in drugi, ki vas problem zanimal

LETOS ŽE 6. OBČINSKO TEKMOVANJE V SMUČANJU

Po dolgem času je letos zapadlo dovolj snega, za nekatere še preveč, da bodo na Lučarjevem Kalu zopet lahko pripravili občinsko tekmovanje v smučanju in deskanju.

V veleslalomu se bodo pomerili moški v petih starostnih kategorijah, ženske pa v treh.

**Letošnje 6. občinsko tekmovanje v smučanju bo
v nedeljo, 7. marca, ob 13. uri
na dobro pripravljenem smučišču na Lučarjevem Kalu.**

Lučarski organizatorji obljublajo, da bodo, kot vedno, pripravili tekmovanje prijetno za tekmovalce in gledalce.

JAVNI NATEČAJ ZA IZBIRO NAJBOLJŠIH SLOVENSkih TURISTIČNIH SPOMINKOV V LETU 2004

Turistična zveza Slovenije in Združenje spominkarjev Slovenije v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Slovensko turistično organizacijo in Pospševalnim centrom za malo gospodarstvo razpisujeta javni natečaj za izbor najboljših slovenskih turističnih spominkov v letu 2004.

Na natečaju lahko sodelujejo samo spominki, ki prepoznavno in izvirno predstavljajo:

- kulturno in naravno dediščino,
- turistični objekt,
- turistični kraj,
- turistično regijo ali Slovenijo kot turistično destinacijo ter
- jih je možno izdelati v poljubni količini za prodajo,
- so prvič javno predstavljeni in
- še niso v prodaji doma ali v tujini.

Trije spominki, ki jih bo strokovna komisija najbolje ocenila, bodo prejeli denarne nagrade:

• prva nagrada	200.000 SIT
• druga nagrada	100.000 SIT
• tretja nagrada	50.000 SIT

Poleg denarnih nagrad bo strokovna komisija podelila še pisna priznanja za nadaljnje najboljše uvrščene spominke.

Na natečaj se lahko prijavijo fizične in pravne osebe. Prejete vzorce spominkov bo ocenjevala petčlanska strokovna komisija v skladu s pravilnikom.

Spominke za natečaj bomo sprejemali na sedežu **Turistične zveze Slovenije, Miklošičeva 38, 1000 Ljubljana, do 15. junija 2004.**

Vsakemu vzorcu mora biti priložena zaprta kuverta s podatki:

- ime, priimek, naslov in telefonska številka avtorja
- kratek opis spominka
- 2 fotografiji spominka
- izjava, da je izdelek prvič predstavljen
- izjava, da izdelek še ni v prodaji doma ali v tujini
- izjava o tem, kdo je izdelovalec oz. avtor spominka

Nagrajeni spominki ostanejo v arhivu Turistične zveze Slovenije.

Razglasitev rezultatov natečaja bo javna, hkrati z razstavo najboljše ocenjenih spominkov.

Turistična zveza Slovenije in Združenje spominkarjev Slovenije si pridržujeta pravico, da se nagrada ne izplača oziroma mora nagrajenec nagrado vrniti, če se naknadno ugotovi, da avtor ne izpolnjuje vseh pogojev iz razpisa.

KANALIZACIJA V ZGORNJI DRAGI

Februarja je izvajalec Komunalne gradnje d.o.o. Grosuplje polagal cevi za primarno kanalizacijo III. gradbene faze Višnja Gora - Ivančna Gorica v Zgornji Dragi.

IN MEMORIAM

V sredo, 28. 1. 2004, smo v družinsko grobnico na ambruškem pokopališču pospremili k zadnjemu zemeljskemu počitku Antona Vidmarja - Anteta. Kratka, kruta in zahrbtna bolezen je premagala življenje še ne 74-letnega Anteta. Rodil se je kot prvi otrok v štiričlanski družini v Ambrusu leta 1930, očetu Ludviku, trgovcu in lesnemu predelovalcu. Starši so ga še kot otroka zaradi vojnih razmer jeseni 1942 poslali v Ljubljano, kjer je obiskoval realko. Teško življenje v vojnem času ga je pripeljalo nazaj v ambruško dolino. Ko je dozorel njegov čas, se je vključil tudi v občinsko politično življenje prav na začetku oranja občinske ledine in že prva dva mandata zasedal svetniško mesto na ivanški občini. Zato je prav, da se ga spomnimo tudi bralci občinskega glasila.

Ante! Še včeraj si bil med nami, a danes in nikoli več ne boš v družbi svojih prijateljev. Slava ti! Naj ti bo miren počitek v družinski Vidmarjevi grobnici v rojstnem Ambrusu, kjer si doživel veliko lepega in kamor smo te tvoji prijatelji pospremili v tako velikem številu.

Milan Muhič

OB 10- LETNICI SMRTI DUHOVNIKA, PESNIKA
IN PISATELJA FRANCETA LOKARJA

France Lokar se je rodil 13. marca 1917 v Svetinovem mlinu v Polju pri Višnji Gori. Po študiju teologije je služboval kot duhovnik na župnijah po Sloveniji, nazadnje na Lipoglavu, kjer se je tudi upokojil.

Pisal je pesmi, črtice, novele, ocene in članke. Pesmi je objavljaval že v gimnazijskih letih, po vojni pa v verskih in stanovskih polliterarnih glasilih.

Izšlo je dvanajst Lokarjevih pesniških zbirk. Prve tri je izdalo stanovsko Cirilmetodovsko društvo, devet pa jih je izdal v samozaložbi. Zadnje, dvanaajsto, s pomenljivim naslovom Obok neminljivega, je izdal med bivanjem v samostanu Stična. V tej pesniški zbirki sta v sožitju nastopila pesnik France Lokar in slikar p. Gabrijel Humek. Lokarju se je porodila ideja, da bi s p. Humekom izdala knjižico Križev pot. Pesnik bi prispeval besedilo, slikar pa Kristusovo trpljenje. Žal ju je smrt prehitela, tako da so zamislili odpotovanje z njima v večnost. Ostali so le osnutki treh postaj križevega pota, vsi trije v olju na platnu, ki so na ogled v prvem nadstropju Slovenskega verskega muzeja.

Tudi starejše zbirke so okusno opremljene z likovnimi deli ali ilu-

stracijami znanih slikarjev: Lojzeta Perka, Jožeta Horvata-Jakija, Franceta Slane, Jožeta Tisnikarja, Valentina Scagnettija in Stanislave Sluga-Pudob-ske. Druga zbirka za naslovom Tiha srečanja, izdana leta 1967, je opremljena s fotografijami notranjosti cerkve v Starem trgu in štirih podružnic, med njimi tudi Nadleska, kjer je Lokar l. 1964 sodeloval pri odkritju do tedaj še neznanega Trubarjevega "krovaškega malarja" - mojstra Tomaža iz Senja iz zač. 16. stol. V Starem trgu je imel tudi sicer prijateljske in delovne stike z vrsto kulturno zanimivih ljudi: s slikarjem Francetom Perkom in Jožetom Horvatom-Jakijem, s pisateljem Matvezem Hacetom, s pesnico Maričko Žnidaršič in drugimi. Zato ni naključje, da je v notranjski dobi izdal tudi prve tri pesniške zbirke. Poleg pesniških zbirk sta izšli še dve njegovi knjigi: Šmarnice za l. 1993 in Pogled v dušni dosje l. 1994 (Postne misli in premišljanja o spovedi).

Poleg leposlovja sta Lokarja zanimala tudi likovna umetnost in etnologija. V svojem življenju je pridobil lepo zbirko umetnostnih slik, kipov, nagrobnih znamenj in uporabnih predmetov. Veliko je potoval po svetu: od

Nove Zelandije in Kitajske do Kube, od Severne Irske in Norveške do afriških dežel.

Od avgusta 1991, ko se je odpovedal župniji in se preselil v stiški samostan, hranimo v Slovenskem verskem muzeju tudi njegovo donacijo, t.j. zbirko starin in umetnin, ki jo je zbral v bogatem in razgibanem življenju.

Sam sem ga tudi osebno poznal, se z njim srečeval in pogovarjal. G. France je veliko bral in bil na tekočem z dnevnimi dogodki. S svojo dušnopastirsko vnemo, srčno dobroto, šegavostjo in skrbjo za lepo slovensko besedo je zaznamoval tudi zadnje, sicer kratko domovanje v stiškem samostanu. Bil je priljubljen govornik, saj je pridige rad popestril z življenjskimi zgledi. Domačini smo ga poznali tudi po zanimivih govorih, ki jih je imel ob postnih nedeljah.

Duhovnik France Lokar je umrl na pepelnico, 16. februarja 1994. V Slovenskem verskem muzeju, kjer hranimo, razstavljamo in proučujemo muzejske predmete iz njegove zbirke, se ga s hvaležnostjo spominjamo.

Marko Okorn
Slovenski verski muzej

VRH NAD TRAVNATO PLANOTO

Na aklimatizacijskem vzponu. V ozadju Shisha Pangma.

Želja vsakega alpinista je stati na osemtisočaku. To je popotovanje v neznanu, kjer spoznaš predvsem lastne omejitve in meje, ki ti jih postavlja tvoje telo. V redkem višinskem zraku, kjer je vsak korak velik napor, spoznaš marsikatero zanimivo stvar o sebi, ki je v dolini ne bi nikoli. Zato hodim v gore.

Shisha Pangma pomeni v jeziku domačinov Tibetancev Vrh nad travnato planoto. Tako izgleda gora s severa, od koder se iz tibetanskih ravnin požene visoko med oblake. Je najnižji osemtisočak izmed štirinajstih in edini, ki v celoti leži v Tibetu.

Naš cilj je bila njena jugozahodna stena, in sicer prvenstvena smer preko njenega osrednjega dela.

Pomlad in poletje sta hitro minevala ob intenzivnih pripravah na našo odpravo. S težkimi nahrbtniki smo se podili po slovenskih hribih, plezali smo v italijanskih Dolomitih in pretekli na stotine kilometrov. Toda fizične priprave so ob veliki motivaciji najmanjši problem. Več težav smo imeli z zbiranjem finančnih sredstev. Odprava na osemtisočak je izredno drag projekt, in samo velika požrtvovalnost našega vodje nam je omogočila pot proti

Tibetu. Ekipo je vodil Urban Golob, izreden prijatelj in prav poseben človek, s katerim se je res veselje navezati na isto vrh. Preostali člani odprave pa smo bili: Franc Oderlap, Marjan Kovač, Nejc Breščak, zdravnik dr. Tomaž Klinar in jaz.

Na pot smo odšli sredi septembra in po napornem potovanju preko Bangkoka končno pristali v Kathmanduju, prestolnici Nepala. Kathmandu je mesto s posebno energijo in mnogimi budističnimi svetišči, kamor se vsako jutro zgrinjajo verniki. Obredno hodijo okoli svetišč in vrtijo molilne mlinčke. Vse se nekako vrti in to me spominja na vesoljni red.

S pomočjo jakov in nosačev proti bazi.

Nekaj dni se zadržimo v mestu, uredimo še zadnje formalnosti, nakupimo hrano, nato pa se z vso opremo zabašemo na avtobus in se odpeljemo proti kitajski meji. Vozi smo se po glavni cesti, ki povezuje Kathmandu in Lhaso. Cesta bolj spominja na blatni hudournik kot pa na glavno prometnico, ki povezuje dve državi. Monsun je opravil svoje in avtobus le stežka premaguje blatne klance in zemeljske plazove, ki prekrivajo cesto. Pozno popoldne le pridemo na mejo in preko mosta prijateljstva zakoračimo na Kitajsko.

Naslednji dan smo že v Nyalamu, ki je izhodišče za pohod proti baznemu taboru.

Prvič sem v Tibetu, deželi, ki mi je prirasla k srcu, še preden sem jo videl. Zgodovina Tibeta je izredno kruta, saj so ga v petdesetih letih okupirali Kitajci. V imenu tako imenovane kulturne revolucije je vojska vkorakala v deželo. Porušeni so bili številni samostani, ubitih pa več kot milijon prvotnih prebivalcev. Zatiranje Tibetancev je še danes moč čutiti na vsakem koraku, in prav veseli smo, ko jim ponudimo možnost zasluzka, saj najamemo njihove jake, ki nam bodo nesli opremo do baznega tabora.

Bazo dosežemo po dveh napornih dneh hoje, v katerih se dvignemo za dobrih 1500 metrov. Na travnati planoti ob jezeru na višini 5200 m sta že dve odpravi: francoska in andorska. Ob našem prihodu nas pridejo pozdravit in izmenjamo nekaj koristnih informacij. Francozi so v bazi že dvajset dni. V tem času je bilo vreme izredno slabo, tako da se niso uspeli niti dobro aklimatizirati. Za nameček pogrešajo dva člana, ki sta odšla na aklimatizacijo že pred štirimi dnevi. Mi utrujeni postavimo velik bazni šotor in se zavlečemo v

spalne vreče. Zunaj sneži in Šiša se skriva za nizkimi oblaki.

Zjutraj se vsi zbudimo, le Urban se nekako noče zdriniti. Na začetku se nam zdi, da je samo utrujen, ko pa ga začne zdravnik spraševati, ali ve, kako mu je ime, vemo, da nekaj ni v redu. Zbolel je za pljučnim in možganskim edemom. Kisik, injekcije, infuzija, hiperbarična komora. Nekako ga le spravimo k sebi. Toda bolezen ga oddalji od našega cilja.

Tisti dan so Francozi našli svoja pogrešana prijatelja mrtva pod steno. Prihod v bazo je bil res šokanten.

V naslednjih dneh smo imeli posvetitev baznega tabora. To je poseben obred, pri katerem se razpnejo molilne zastavice, posveti se oprema, vse pa je namenjeno temu, da se vsaj malo odkupimo budističnim bogovom, ki prebivajo na himalajskih vrhovih, ker vdiramo v njihov svet. Povzpeli smo se tudi na šesttisočak nad bazo, od koder se nam je spet odprl pogled na prostrano tibetansko planoto, in obljubim si, da se bom tja še vrnil.

Po nekajdnevem počitku se odpravimo pod steno in postavimo "naprej pomaknjeno bazo". Prespimo na višini 6000 metrov. Nato nas v bazi zasneži in za teden dni smo obsojeni na čakanje. Takoj ko se vreme spet ustali, se odpravimo še na zadnjo aklimatizacijo v steno. Naš cilj je, priti čim višje po smeri, ki nam bo služila za sestop z vrha, in tam prespati. Prvič resno zaplezamo v steno. Naklonina je izredno strma in napredujemo samo na konicah derez in dveh cepinov. Pozno popoldne se z Nejcem začneva ozirati za kakšno izravnavo, kamor bi lahko postavila šotor. Do mraka plezava, naklonina pa kar ne popusti. Marjan in Franc sta zaostala in se odločila za sestop. Ne preostane nama drugega, kot da začneva kopati polico. Medtem ko lovim redek zrak, mi pogled uide na zahod. Nor sončni zahod! Ampak nimava ga časa občudovati. Po dveh urah garanja naletiva na led. Skopala sva meter široko polico in nanjo postavila dva metra širok šotor ter ga s cepini za silo pripela v steno. Pol šotora visi v tisočmetrski prepadi,

drugi polovici pa čepiva nadvajna in upava, da ne bo potegnil večji plaz, s katerim bi zgrmela v praznino. Noči na 6600 m kar noče biti konec. Čepa večnost mine, preden se začne svitati. Podreva šotor in ritensko sestopiva tisoč metrov. Vrnemo se v bazo počivati.

Naš čas se izteka. Bliža se himalajska zima in vsak dan je hladneje. Odločimo se za končni naskok na vrh. Ostali smo samo še trije. Urbana je višinska bolezen prikovala v bazo, Franc pa je rahlo pomrznil. Gremo iz baze pod steno, kjer v orkanskem vetru komaj postavimo šotor. Celo noč nam veter podira šotorsko platno na utrujena telesa. Zjutraj po pogovoru z meteorologom v Sloveniji ugotovimo, da v vetru, ki piha 150-200 km/h ni mogoče splezati na osemtisočak. Pospravimo svojo opremo, s težkim srcem pokažemo hrbet gori, ki nam je predstavljala motivacijo pol leta, in se odpravimo riževim terasam naproti.

Odprava je končana. Bogatejši smo za izkušnjo in mogoče smo še korak bližje sebi in svojim lastnim omejitvam.

Odpravo na Shisha Pangmo so omogočili generalni sponzorji: DZS, Vzajemna, Dnevnik; meni osebno pa so pomagali: Občina Ivančna Gorica, Trimo Trebnje, Športno društvo Cassucci Muljava in Veterina Dobro Ivančna Gorica.

Matej Kovačič

Po glavni cesti iz Nepala v Tibet.

ODGOVOR NA PISMO: MOČ JE V INFORMACIJI IN ZNANJU

Odgovor gospoda Muhiča smo skrajšali, vendar še vedno ohranili rdečo nit pisma.

Z zadovoljstvom smo v januarjem Klasju prebrali nekakšno repliko odgovornega na Klasju na citiran naslov, kjer navaja: "O Klasju ima lahko vsak svoje mnenje, tudi gospod Mihelčič, pa čeprav se večina bralcev z njim najbrž ne bi strinjala ... Morda pa je Mihelčičevo pisanje izziv tudi za druge, da povedo svoje mišljenje o časopisu na kulturnem in dobromerjen način." Tako se je zapisalo nenadomestljivemu odgovornemu uredniku Klasja, g. Andreju Agniču. Človek, bralec, ki vsaj malo spremlja uredništvo Klasja, pa se upravičeno vpraša, ali ne meji tako sprenevedanje odgovornega že kar na rahel cinizem?

Sam sem že večkrat poudaril, da bi se moralo v občinskem glasilu izpostavljati predvsem lokalno dogajanje, torej več poudarka in tako obveščanja prebivalstva na gospodarsko krajevnem segmentu in mogoče malo manj poudarka na šolstvu in športu. Kajti že samo po sebi je umevno, da brez tega življenjskega segmenta ni napredka. Tako je treba izpostavljati uspehe in tegobe krajanov iz vsakega kraja in krajevnih skupnosti v občini. Seveda bi kaj takega očitno zelo težko šlo skozi današnje uredniško sito, kjer je skoraj vsaka taka javna izpostavitve problematike največkrat obarvana tako s politiko kakor tudi z zgodovino teh krajev, kar pa nekaterim na oblasti ni najbolj povšečno. Kajti tudi dogodki lokalnega življenja se še kako, skoraj bi rekel, morajo prepletati v lokalnem občinskem glasilu, da ta ne bo le sredstvo za kurjenje.

Pa brez zamere, take dobronamerne kritike, ne ozirajoč se, na koga letijo, če so upravičene, pa tudi pohvale se morajo javno obelodariti. Tako je preglednejši nekakšen demokratični nadzor in priznanje v javnem udeleževanju tudi izpostavljenih segmentov. Žal pa je tako, da nekateri predvsem na položajih ne prenesejo niti dobronamernih kritik, kar sem občutil tudi na lastni koži, in to samo zato, ker znam reči bobu bob.

Tako moje razmišljanje naj ne bo razumeti kot neupravičeno, še manj kot žaljiva pripomba na urednikov izziv. Bil sem posredno izzvan in je tako moje razmišljanje samo dobronamerno.

Milan Muhič

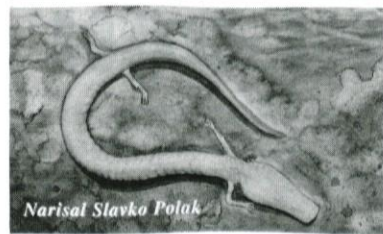
ODGOVOR: MOČ JE V LJUBEZNI IN PONIŽNOSTI

Želim vam izraziti svoje veliko zadovoljstvo z vsebino Klasja.

V bistvu je vsak človek dober. Kakšna stiska navede človeka, da napiše tako odprto pismo, bo verjetno ostala skrivnost, ki je znana le ozkemu krogu ljudi.

V vsakem primeru bi veljalo za vse nas, naj večkrat obiščemo samostansko knjižnico, ki je ekskluzivna možnost občine Ivančna Gorica. Priporočam delo Živite v ljubezni Antona Nadraha.

Robert Slana
Kidričeva 86
1236 TRZIN

Narisa Slavko Poljak

NAŠA NAJBOLJ ZNANA SOKRAJANKA

Kaj je Vir pri Stični za človeške ribice?

Bralci v Klasju očitno skrbno prebirajo članke o zgodovini odkrivanja človeške ribice. Ta se je začela na Viru pri Stični. Nekateri zato Vir imenujejo kar "prvo najdišče" človeške ribice. Pa je kraj, od koder so jo prvič predstavili svetu, res tudi prvo najdišče? Ljudje so človeško ribico že od nekdanj poznali tam, kjer je v izvirih prihajala iz podzemlja. Ker niso vedeli, da je redka žival, ji niso posvečali pozornosti. Se je je na vselej držal pridih skrivnostnosti, saj je prihajala iz podzemlja.

Svojčas je vodnjak iz 10. ali 11. stoletja blizu cerkve Sv. Nikolaja na beneškem Lidu krasil kamnit venec. Nanj je neznani kraški kamnosek izklesal dve bitji, ki spominjata na človeški ribici. Če velja mnenje poznavalcev, da ju res predstavljata, je to prvi znani zapis oziroma

upodobitev človeške ribice. Kje so živalce "pozirale" kamnoseku, seveda tudi ni znano.

Prvi je leta 1689 sistematično popisal zanimivosti današnjega slovenskega ozemlja Janez Vajkard Valvasor v Slavi Vojvodine Kranjske, potem ko je po njem tudi sam potoval. V 31. poglavju je opisal studenec med Logatcem in Vrhniko, ki teče le dvakrat na dan po kake četrt ure. Ljudje so si nevsakdanji pojav razlagali, češ da živi v podzemlju zmaj, ki odliva vodo na plano dvakrat na dan, ko se mu je preveč nateče. V zmaja so verjeli, ker so že videli njegove mladiče, ki so iz podzemlja priplavali v izvir. Vrhnški poštar Hoffman, ki je zmajčka enkrat nesel domov, ga je Valvasorju opisal: "Bil je za ped dolg in podoben kuščarju." Valvasorjev komentar k zmajčkom

GREMO RES V EVROPO?

Vsi naši mediji so že nekaj časa polni vesti in razprav o problemih, ki bodo ali pa so že nastali ob našem vstopanju v Evropo. Toda: ali je res, da vstopamo v Evropo šele sedaj? Ne! Trdim, da smo Evropejci, odkar živimo na Zemlji. Res je, da se zaradi majhnosti marsikdaj nismo mogli primerjati z sosednjimi, večjimi narodi, res pa je tudi, da Slovenci v Avstriji nismo bili samo "Kanonenfutter", kakor so nam govorili ves čas, kar je obstajala Jugoslavija. Zgodovinski podatki povedo, da so se naši ljudje kar dobro uveljavili na raznih visokih položajih, še posebej so izstopali kot dobri mornarji.

Prvi Slovenci kot lastniki in ladjarji so se pojavili v 14. do 15. stoletju. V 18. stol. je bilo njihovo število že kar zavidljivo. Sredi 19. stol. je plula že tretja ladja z imenom Ljubljana. Njena lastnika sta bila Matej Gasser iz Škofje Loke in Franc Jelovšek iz Vrem na Krasu. V drugi polovici 19. stol. so bili Slovenci lastniki 83 večjih, tedaj še lesenih plovilnih objektov, v začetku 20. stol. pa tudi že 39 železnih.

Slovenci so predstavljali 5

odstotkov prebivalcev v nekdanjem avstrijskem cesarstvu, med pomorskimi oficirji pa jih je bilo kar 12,26 % rojenih na Slovenskem. Avstrijska mornarica je v letih 1912-1918 imela 160 admiralov, od teh jih je bilo 44 doma na Slovenskem; med temi je bilo tudi pet vrhovnih poveljnikov.

Leta 1866 je prišlo do slovite bitke pri Visu, kjer je avstrijsko ladjevje porazilo italijansko. Avstrijski floti je poveljeval admiral, v Mariboru rojeni Nemec Wilhelm Tegetthoff. Ta je imel priložnost že 27. junija, ko je v Anconi presenetil nepripravljeno italijansko mornarico skoraj brez mornarjev na palubah. Tegetthoff je naredil viteško potezo in ni hotel napasti nebranih ladij, ampak se je raje umaknil v Pulj. Italijani so si to razlagali kot strahopetnost in so napadli otok Vis; tam pa jih je Tegetthoff 20. julija popolnoma porazil. V bitki je na avstrijski strani poleg manjših sodelovalo 13 velikih ladij. Sedem od njih so poveljevali slovensko govoreči kapitani.

Tegetthoff je visoko cenil slovenske mornarje. Njegov nasled-

nik, admiral Maksimiljan Daublebsky, rojen v Celovcu, pa je na proteste poslancev v dunajskem parlamentu, češ da je med mornariškimi oficirji preveč Slovencev, odgovoril: "Kranjci so najbolj pomorski narod v Avstriji."

Cesarski dvor je najel Hansa von Dahlerupa, naj opravi z Benetkami. Dahlerup je leta 1884 v dveh tednih vpoklical 16 000 mornarjev iz okolice Trsta in s Krasa. S temi pomorščaki je premagal Benečane. Tedaj so slovenski pomorščaki poželi veliko priznanj.

Omenjene podatke sem dobil v časopisih Kronika in Naša obramba. Tam sem zvedel tudi, da je admiral Anton Haus iz Tolmina med leti 1913 in 1917 poveljeval celotnemu avstrijskemu vojnemu ladjevju; med prvo svetovno vojno pa se je odlikoval tudi Henrik Zajc, ki je s svojim ladjevjem v Otrantskih vratih preprečeval sovražnim ladjam vstop v Jadransko morje.

Če bodo naši politiki, diplomati, menedžerji in vsi, ki bodo imeli stik z Evropo, vsaj toliko sposobni in procljivi, kot so to bili naši dedje, se nam Evrope res ni treba bati.

T. Drab

Na sončni strani Alp

Da letos gremo v Evropo,

politiki servirajo to zмотo.

Kako pa naj bi v Evropo šli,

če smo že od nekdanj tam bili.

Je Slovenija država mlada,

ob njej alpska je pregrada;

onkraj Evropa je v senci,

na sončni strani smo Slovenci.

A naše sonce ima napako,

ker ne sije vsem enako.

T. Drab

Govori se... Govori se... Govori se... Govori se...

MINUTA ZA RAZMISLEK

Govori se, da se je zgodilo na Daljnem Vzhodu in da je bil čisto tam tudi naš župan. Na letališču so se slovenski nogometni navdušenci zapletli v pogovor z nekimi japonskimi poslovneži in jim hoteli dopovedovati, da so iz Slovenije, oni pa so vztrajali: "Slovakia, Slovakia!"

Vrli Slovenci (Dolenjci) pa se niso dali in so še bolj odločno dopovedovali: "Slovenija-Katanec, Zahovič!"

Nato pa se je eden od Japoncev rahlo priklonil in dejal: "Ah ja ... Slovenia - Akrapovič, yes, yes - now we know!"

Sredi Ivančne Gorice se je upognila smreka.

Deset minut prepozno so prišli, da bi jo rešili. Posledice...

ribe človeške ribice. Učeni tuji niso verjeli preprostim domačinom, saj le-ti živali niso poznali. Ti zapisi pa pričajo, da so ljudje poznali človeške ribice že zdavnaj, a niso vedeli, kakšne živali imajo pred seboj. Ko se je Valvasor mudil v stiški okolici, se domačinom na Viru svojih človeških rib ni zdelo vredno niti omeniti. Niso se jim

zdele kaj posebnega. Še danes, ko se človeškim ribicam čudi ves svet, jih ne znajo ceniti, saj dovoljujejo, da je zgodovinski izvir tako zanemarjen in onesnažen, da človeške ribice v njem preživljajo agonijo pred izumrtjem.

Tatjana Kordiš
ob strokovni podpori
Marka Aljančiča

Kamnit venec vodnjaka iz 10. ali 11. stoletja z vklesanima domnevnima človeškima ribicama hranijo v Kunsthistorisches Museum na Dunaju pod inventarno številko 6825.

je bil: "Vse to sem imel za bajko in norčijo - saj drugega tudi ni - in bi se bil laže dal prepričati, da se je vgnездil temu pluznemu filozofu črv v možganih ko zmaj v omenjeni luknji ... Skratka, bil je črv in gomazen, kakršne je ponekod pač več. In iz tega so preprosti ljudje hoteli po sili napraviti zmaja!"

Leta 1758 je upravitelj idrijskega rudnika Franc Anton Steinberg v knjigi Temeljito poročilo o Cerkniskem jezeru na Notranjskem pisal, kako je ribič Primož Zihlerl v Malnih pri Planini ujel štiri čudne bele štirinožne ribe. Ko jih je vrgel v čoln, so cvilele. Ribiču seveda niso verjeli. Menili so, da je zajel negodne podganje mladiče, ki jih je odnesla voda.

Danes smo prepričani, da so bili vrhnški zmajčki in malenske cvilece

ZAKLJUČEK PALČKA BRALČKA V VRTCU MIŠKA V STIČNI

Februarja smo v vrtcu Miška v Stični, v oddelku "Medvedkov", zaključili projekt Palček Bralček. Otroci so bili uspešni, seveda s pomočjo staršev in vzgojiteljice Marice ter pomočnice vzgojiteljice Mateje. Da bi zaključek bolj popestrili, smo v goste povabili

ansambel Bobri. Našega programa sta se z velikim veseljem udeležila člana ansambla Aleksander Vlašič in Primož Kutnar.

Najprej so otroci s pesmijo pozdravili gosta, nato pa so se predstavili, pripravili govor in recitirali nekaj pesmi. Zelo so bili navdušeni, ko sta jih pri petju otroških, narodnih in zabavnih pesmi Aleksander in Primož spremljala na harmoniko in kitaro. Sledila je podelitev knjižnih nagrad in nato še aplavz.

Za sodelovanje ob zaključku projekta se lepo zahvaljujemo prijaznim članoma ansambla, vzgojiteljici Marici in pomočnici Mateji pa gre posebna zahvala, saj sta z veliko mero potrpežljivosti odlično pripravili "Medvedke" za nastop.

Klavdija Kastelic

PIKE NOGAVIČKE MED INDIJANCI

V zimsko idilo odet pustni torek je privabil v prvi razred devetletke na matični osnovni šoli Stična kavbojke, klovne, gusarje, tigre, miške, princeske, dobre vile, rožice, sončece in druga čarobna bitja. Ta

dan smo se odpravili v deželo Čarovnijo, kjer smo spoznavali značilne pustne like naše prelepe dežele, veselo prepevali, plesali in z malimi instrumenti preganjali zimo. V našo čarobno deželo pa smo po-

vabili tudi čudežne učence prvega in drugega razreda osemletke. Uprizorili smo pravo cirkuško predstavo in obiskali skoraj vse kotičke naše prelepe šole ter na usta privabili nasmehe vsem tistim, ki niso zbrali poguma, da bi se nam pridružili. Poskrbeli smo tudi za nasmejane obraze učencev predmetne stopnje. Skupaj smo se trudili, da bi pregnali zimo. A glej, v čarobni deželi je vse mogoče; bolj ko smo si želeli prepočiti zimo iz dežele in priklicati pomlad, bolj je zunaj naletaval sneg. Pa nič ne de, tudi to je bil del pravljice v čarobni deželi, ki nas bo še dolgo spominjal na naše veselo potovanje.

Majda Kovačič Cimperman

POČITNIŠKI UTRIP NA OSNOVNI ŠOLI STIČNA

Čas zimskih počitnic učenci preživljajo na mnogo načinov. Nekateri uživajo na belih strminah, drugi v termalnih bazenih ali celo ob morju, nekateri v varnem okolju svojih babic in dedkov, nekateri pa cele dneve v družbi televizorja ali računalnika.

Na šoli smo se odločili, da vsem učencem matične in podružničnih šol ponudimo različne dejavnosti, ki bi jim popestrile počitniške dopoldneve, če le-te preživljajo doma. Dva dni so se na šoli vrstilne najrazlične-

jše delavnice in športne aktivnosti, ki so potekale od devete do dvanajste ure, in učenci so imeli možnost prehajanja od ene dejavnosti k drugi po določenem času.

Na matični šoli v Ivančni Gorici so se prvi dan zvrstile kuharska delavnica, pravljíčne ure in reševanje ugank, likovna delavnica, mikroskopiranje, računalniška delavnica, športne igre, socialne in družabne igre ter igre z žogo. Drugi dan pa so učenci lahko izbrali likovno delavnico in ustvarjanje s

papirjem, pravljíčne ure in reševanje ugank, ogled slovenskega filma in poustvarjanje, računalništvo, športne igre in igre z žogo.

Obisk učencev je bil presenetljivo dober. Najbolj razveseljivo je bilo to, da so prišli učenci, ki jih posamezne dejavnosti zanimajo, in zato je bilo delo s skupinami v veliko veselje in zadovoljstvo tudi strokovnim delavcem, ki smo se odločili, da vodimo posamezne dejavnosti.

Majda Kovačič Cimperman

OBISK IZ MALIJA

Učenci prvega razreda devetletke na matični osnovni šoli Stična smo v torek, 3. februarja 2004, dobili obisk. Ni nas prišel obiskat kak znanec ali prijatelj, učenec ali učiteljica iz sosednjega razreda, ampak gospod Ibrahim iz Malija.

Prvi odzivi učencev po prihodu gosta v učilnico in pozdravu so bili popolna tišina, široko odprta usta malih šestletnikov in velikanske oči. Nihče, prav nihče si ni upal spregovoriti in ga kaj vprašati. Nenavadno jim je bilo, da je med nami nekdo, ki se pogovarja po slovensko, njegova polt pa je popolnoma drugačna kot naša. Na moja vprašanja so se odzivali le s prikimavanjem ali odkimavanjem. Da smo premagali strah, smo gospodu zapeli nekaj pesmic. Navdušen nam je zaploskal in učence pohvalil.

Kako so bili presenečeni, da gospod tako dobro govori slovensko! "Na televiziji sem že videl podobne

ljudi, pa jih nisem nič razumel," je povedal eden izmed učencev. "V Ivančni Gorici nima nihče tako temne polti," je ugotavljal drugi. "Ali smem pobožati vašo roko?" se je oglasil tretji. "Kakšne so pa dlani? Kaj se zgodi, če ne greste k frizerju?" Nekaj časa se tudi niso mogli odločiti, ali se gospod že dolgo ni umil ali pa je bil predolgo na soncu. In zakaj se ni namazal s kremo ali oljem za sončenje? Vprašanja učencev so po prvem presenečenju in strahu začela kar deževati. Zanimalo jih je veliko stvari.

Gospod Ibrahim je prijazno odgovarjal in povedal, da je prišel v Slovenijo študirat gozdarstvo. Eno leto se je učil slovenščine in se še vedno uči kakšnih novih besed, še posebej narečnih, ko potuje po Sloveniji in z diapozitivi predstavlja zanimivosti s sončnega Malija. Mali je zelo velika država, tako velika kot

64 Slovenij skupaj. Tudi njegova žena je iz Malija in je prav tako študirala pri nas. Po uspešno končanem študiju sta se odločila, da ostaneta v Ljubljani in si ustvarita družino. Imata sina, ki mu je ime Hamady in obiskuje gimnazijo v Ljubljani, in hčerko Aicho, ki je še osnovnošolka.

Gospod Ibrahim že petindvajset let živi v Ljubljani. Na Mali se vrača z družino le na obisk k sorodnikom in prijateljem. O tem, da bi se vrnil v domovino, trenutno ne razmišlja.

S prvošolčki pa smo tisti dan veliko razmišljali tudi po odhodu gospoda Ibrahima, in še veliko novih vprašanj se je pojavilo v zvezi z obiskom našega gosta.

Majda Kovačič Cimperman

PREBUJAMO SE IZ ZIMSKEGA SPANJA

Letošnje leto je naše društvo začelo z velikimi in smelimi koraki. Trdno smo odločeni, da našim upokojevcem popestrimo sivi vsakdan.

Najprej so se izkazali naši fantje, ki so ves januar pridno zidali, z željo, da bi čim prej prišli do večje dvorane, v kateri bo več prostora za vse dejavnosti: od kulturnih do raznih krožkov in predavanj. Prenovili smo tudi klubske prostore, jih povsem na novo opremili, tako da jih je veselje pogledati. Kot vedno pa nam primanjkuje denarnih sredstev. Upamo samo, da nam bo občina tudi letos tako naklonjena, kot nam je bila v lanskem letu.

Tako smo prišli tudi do spoznanja, da moramo našem lepemu domu in prostorom dati vsebino. Gospa Silva je akcijo speljala hitro in uspešno. Tako imamo zdaj že vpeljan krožek ročnih del; dobivamo se vsako sredo od pol štiri do pol šestih popoldne in pod vodstvom gospe Marjetke izmenjujemo izkušnje ob kvačkanju, pletenju in izdelavi rožic iz papirja. Seveda tudi klepet ob čaju ni nepomemben.

Drugi torek v marcu bomo začeli s telovadbo za starejše v telovadnici osnovne šole Ferda Vesela in pod vodstvom gospe Martine Kralj. Posvečali se bomo lastnemu telesu in duši. Vljudno vabljen predvsem upokojenke.

V marcu pa bo občni zbor društva, na katerem se bomo dogovarjali o veliko stvareh, imeli pa bomo tudi kulturni program in se bomo spomnili vseh žena in mamic ob praznovanju obeh praznikov v marcu. Želimo, da bi se čim več upokojevcem naše in sosednjih KS včlanilo v naše društvo. Uradne ure so vsako sredo od štiri do šestih popoldne.

J.M.

Društvo upokojevcem Šentvid pri Stični

Zadnje dni je obilno snežilo. Snežilo je tako močno, da je na pustni torek povsem zamedlo vhod v Srednjo šolo v Ivančni Gorici.

KULTURNI DAN

Smo v nedeljo, 8. februarja, se dobili, da bi kulturni praznik proslavili, pete smo nabrusili in se po treh KS napotili.

Na Prešerna nismo pozabili, zato smo mizico mu okrasili, nanjo njegovo sliko položili in njegove pesmi ponovili.

V skupini petdesetih smo hodili, se v prijatni družbi svežega zraka naužili, lepote narave smo opazili in na veselje nismo pozabili.

Smo se zmenili, da se bomo še dobili, nahrbtnike napolnili in dobre volje še hodili.

Ko smo se vrtili, smo v Kitnem Vrhu ogenj zakurili, krompirja v žerjavico naložili in pojedino si naredili.

Za TD Zagradec: Nuša Šinkovec

LIKOVNA RAZSTAVA IN PESNIŠKI MARATON V ŠENTVIDU

Kulturno društvo Ferdo Vesel iz Šentvida pri Stični je tudi letos pripravilo razstavo likovnih del in pesniški maraton v počastitev

največjega slovenskega kulturnega praznika, Prešernovega dneva.

Razstavo so odprli šestega febru-

arja. Na njej so bile na ogled postavljene slike likovnikov iz društva Ferda Vesela, po presoji njihovih avtorjev najboljše v letu 2003; to je bilo, kot je bilo videti, zelo ustvarjalno in plodno. Razstavili so tudi slike mladih, ki so v društvo vnesli svežino in mladost.

Po odprtju razstave pa se je začel, kot je bilo že omenjeno, pesniški maraton, letos že drugi po vrsti. Udeleženci so brali svoje pesmi, prebrali in tudi zapeli pa so tudi pesmi Franceta Prešerna. Tu velja omeniti družinsko Steklasa, ki je pripravila igralsko-pevsko predstavo treh Prešernovih pesmi.

SS

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

PON., TOR., SRE., PET.

Od 9. do 19. ure

ČET.

Od 9. do 14. ure

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Četrtekovi popoldnevi so namenjeni njihovi odprtosti, in sicer:

Višnja Gora: od 13. do 15. ure

Šentvid: od 16. do 18. ure

Krka: od 16. do 18. ure

Enota Ivančna Gorica
Cesta II. Grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikivancna@gro.sik.si

Krajevne knjižnice
Krka: 780 20 91
Višnja Gora: 788 45 88
Šentvid: 051 236 436

Podaljševanje gradiva preko navadnega telefona:
01 563 49 24

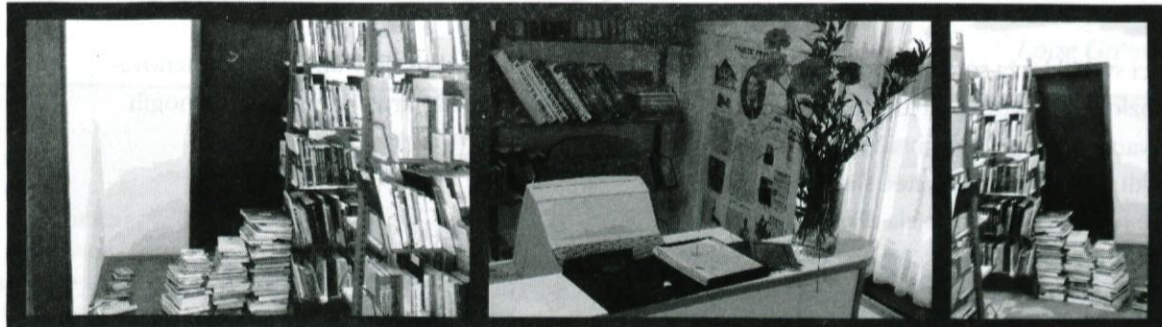
Uporaba bibliofona preko mobilnega telefona:
031 90 90 24

Iskanje, podaljševanje in rezervacija gradiva preko interneta:
<http://cobiss.izum.si>

- Prav učinkovito smo obeležili dan kulture: z večerom ljudskih pesmi in pravljic (na citre je igrala Mateja Podržaj), s podelitvami bralnih priznanj, predavanji, celo z višjo izposojjo (kot da so se dneva kulture zavedali tudi bralci). Knjižnica je zopet pokala po šivih.

Tu je že nekaj novih obvestil:

- **KNJIŽNICA ODPIRA VRATA TUDI OB SOBOTAH:** Konec marca bo knjižnica v Ivančni Gorici začela poslovati tudi ob sobotah, in sicer od 8. do 13. ure.
- **FOTOGRAFSKA RAZSTAVA, LITERARNI VEČER: 12. 3. ob 19. uri** organizira Slovenski verski muzej v Stični otvoritev fotografske razstave z naslovom **Vžgan s plameni tvojih ran**. Knjižnica sodeluje z literarnim večerom ob otvoritvi. Avtor fotografij, ki so vezane na postna premišljevanja, je Marko Bitenc, avtor pesmi pa minorit br. Branko Likar. Vljudno vabljeni!
- **PREDAVANJE O EU:** Vabljeni ste tudi na predavanje ustanove Center Evrope o Evropski uniji. Predavanje bo v knjižnici v četrtek, 25. 3. 2004 ob 19. uri in naj bi razjasnilo nekatera vprašanja o našem življenju v EU.
- **RAZSTAVA:** Ivanška mladina je odigrala in posnela nekaj zanimivih in zabavnih fotografij na temo Bralca bralca. Še vedno je na ogled.

BODO PROBLEMI S PROSTOROM REŠENI? PREŠERNOV DUH JE UTESNJEN: Žal pa tudi letošnjega dneva kulture nismo dočakali z dodatnimi prostori, zato knjige že ležijo po tleh. Vendarle zaupamo, da pristojni vedo, da je pomanjkanje prostora tudi problem, ki duši bralno kulturo in kovačnico znanja ter razgledanosti v občini in bodo znali najti rešitev. To, da so knjižnice obstale in se razvijale še iz časov votlin pa do danes, je znak civilizacije. In vanjo zaupamo.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica

Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, Slovenija
T.: + 386 1 78 69 070, F.: + 386 1 78 69 075
e-pošta: oi.ivancna.gorica@jskd.si

MAREC 2004

Višnja Gora, Čandkova domačija, petek, 5. marec, ob 19. uri
Odprtje razstave akademskega slikarja Franceta Slane

Višnja Gora - Muljava, sobota, 6. marec
Jurčičeva pešpot, 11. tradicionalni pohod iz Višnje Gore do Muljave;
11.30 zaključna svečanost na Jurčičevi domačiji.

Šentvid pri Stični, avla OŠ Ferda Vesela, torek, 9. marec, ob 17. uri
Območna revija otroških pevskih zborov. Revijo bo strokovno spremljala selektorica, gospa Branka Potočnik.

Litija, četrtek, 11. marec
Dnevi plesa, srečanje otroških plesnih skupin Zasavja in skupin območne izpostave Ivančna Gorica

Stična, Grosuplje, 19. in 20. marec
Linhartovo srečanje

Grosuplje, Kulturni dom, torek, 23. marec, ob 17. uri
Območno srečanje literatov občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica

Grosuplje, Kulturni dom, sredi/četrtek, 24./25. marec, ob 8.30
Območno srečanje otroških gledaliških in lutkovnih skupin treh občin. Predstave si bo strokovno ogledala gledališka igralka in režiserka Simona Zorc Ramovš.

Fara, sobota, 27. marec, ob 18. uri
Medobmočno srečanje tamburaških skupin osrednje Slovenije in Dolenjske ter seminar za vodje tamburaških skupin. Nastopila bo tudi skupina naše območne izpostave.

Grosuplje, Kulturni dom, nedelja, 28. marec, ob 17. uri
Območno srečanje odraslih folklornih skupin. Nastopili bodo folkloristi iz Šentvida pri Stični, Zagradca, Račne in Kočevja.

APRIL 2004

Litija, 1. april
Območno srečanje otroških plesnih skupin

Videm-Dobropolje, Jakličev dom, 3. april, ob 19.30
Območno srečanje malih vokalnih skupin in oktetov

Litija, 6. april
Medobmočno srečanje otroških gledaliških skupin

Muljava, Jurčičeva domačija, Kulturni dom, 10. april
Etno projekt

Šentvid pri Stični, avla OŠ Ferda Vesela, 16. april, ob 19.30
Območna revija odraslih pevskih zborov, 1. del

Videm-Dobropolje, Jakličev dom, 17. april, ob 19.30
Območna revija odraslih pevskih zborov, 2. del

Dobrova pri Ljubljani, 21. april
Medobmočna revija otroških plesnih skupin

Videm-Dobropolje, 22. april, ob 17. uri
Območna revija mladinskih pevskih zborov

Radohova vas, 23. april
Spominska svečanost pred dnevom boja proti okupatorju

Prijazno vabljeni na pestre kulturne prireditve!

RAZPIS ZA KOLESARSKO AKCIJO Bar pr' Mrtinet v sodelovanju s kolesarskim društvom Grosuplje prireja II. kolesarsko akcijo

Akcija se prične 9. 4. 2004 in traja do vključno 19. 9. 2004. Vsak udeleženec prejme brezplačni evidenčni kartonček pr' Mrtinet, v katerega bo potrebno zbrati 15 žigov. Vsak dan šteje samo en žig, kar pa ne pomeni, da ne smeš lokacije obiskati večkrat na dan. Ko udeleženec zbere 15. zaporedni žig, ga gostitelj bar pr' Mrtinet nagradi z domačo klobaso, ter po želji dobi drugi evidenčni kuponček. Zaključek akcije bo v nedeljo 26. 9. 2004 v podu pr' Mrtinet, kjer bo velika zabava s podelitvami priznanj, srečelovom in golažem za vse udeležence akcije. Vsak udeleženec, ki bo zbral 50 obiskov, bo nagraden z majico.

Vabimo vas 29. 5. 2004 na II. Martinov kronometer, vabimo pa vas tudi na ogled gledališke igre v letnem gledališču. Torej kaj še dodati, kot vsi na kolo...

ZA VSE OSTALE INFORMACIJE
SMO DOSEGLJIVI NA TEL. ŠT. 041 414 200

VABLJENI V LUČE!

JURČIČEVA PRIZNANJA

Največji slovenski kulturni praznik - Prešernov dan - je bil lep in kulturno zaznamovan tudi v našem okolju. Tako kot vsako leto ob Prešernovem dnevu Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, in Zveza kulturnih društev občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica podelita Jurčičeva priznanja. Letošnja slovesna prireditev in podelitev priznanj je bila v Kulturnem domu v Grosupljem.

Prireditve se je začela z interpretacijo Zdravljice, interpretirala pa jo je Simona Zorc Ramovš, ki je prireditve tudi povezovala. Nagradjenice in občinstvo je nagovoril tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak. Povedal je, da je ravno kultura in kulturna povezanost obvarovala slovenski narod v dolgi in burni zgodovini. In prav ta kultura, ki

sicer ni orožje, pa je vendarle močnejša od orožja, kot je dejal Lesjak, nas bo povezovala in ohranila kot Slovence tudi po prvem maju, ko vstopamo v Evropsko unijo. Seveda pa sta se slovesnosti udeležila tudi župana občin Ivančna Gorica Jernej Lampret in Dobropolje Tone Jakopič.

S svojim glasom in ljudsko pesmijo je obogatila kulturni program tudi Bogdana Herman. Ljudska pesem pa je v osnovi tudi Prešernova Lepa Vida; tudi to je interpretirala igralka Simona Zorc Ramovš. Ljudske pesmi, pa tudi svetovno znane uspešnice sta na orglicah in klavirju igrala Marijan Urbanija in Matija Cerar.

Zaključno dejanje slovesne prireditve pa je bila podelitev, letos že dvanajstič po vrsti, Jurčičevih

priznanj. Naj naštejemo letošnje dobitnike:

Vesna Fabjan je članica Kulturnega društva Dobropolje. Sicer se s glasbo ne ukvarja profesionalno, predstavlja pa velik del njenega življenja. Je pevka in osem let že umetniška vodja Vokalne skupine Mavrica iz Dobropolja ter pet let vodja Vokalnega kvarteta Stična. Štiri leta pa vodi tudi zbor upokojencev Škrjanček iz Dobropolja.

Miloš Genorio je pevsko pot začel že v šolskih zborih in jo nato nadaljeval kot član Moškega pevskega zbora iz Stične. Njegov močan tenor je navdušil baritonista Toneta Kozlevčarja, ki ga je povabil k Ribniškemu oktetu. V njem prepeva že od leta 1985. Nastopal je po Sloveniji, Evropi, Argentini, ZDA, Kanadi, torej je že davno presegel meje lokalne skupnosti, a še vedno z veseljem poje tudi v okoliških krajih.

Dore Južna že četrto stoletja iz leta v leto zvesto prihaja iz Ljubljane med ljubitelje gledališča na Jurčičevo Muljavo. Na Muljavi v Letnem gledališču oblikuje kulturno dogajanje. Je človek idej in dejanj, njegove mojstrsko oblikovane scene pa so nepozabni unikatni izdelki. Sceno je ustvaril tudi za letošnje prireditve ob Prešernovem dnevu v Grosupljem.

Marija Rus je prav tako aktivna članica muljavskega letnega gleda-

lišča. Preizkusila se je že v več vlogah kot ljubiteljska igralka, nepogrešljiva pa je pri izdelavi kostumov, saj skrbi za izgled vsakega igralca posebej. Priljubljena je predvsem zaradi svojega prisrčnega in prijaznega odnosa do otrok in do celotnega igralskega kolektiva.

Viktor Škulj je član Kulturnega društva Vokal Grosuplje. Aktivno sodeluje pri različnih pevskih zborih že več kot štirideset let, saj je svojo pevsko pot začel že kot 18-letni mladenič. V Grosupljem je bil med prvimi člani Moškega pevskega zbora leta 1962, nato pri Grosupeljskem oktetu, zdaj pa je, kot že rečeno, aktivni član Moškega pevskega zbora Vokal. Svoje bogato znanje in izkušnje z veseljem prenaša tudi na mlajše rodove.

Jože Terner je član Moškega pevskega zbora Šmarje. Je odlični basist in glasbenik, saj obvladuje kar nekaj instrumentov. V Šmarškem zboru prepeva že 20 let, pel pa je tudi pri drugih pevskih zborih. Bil je tudi član pihalnega orkestra Grosuplje.

Simona Zorc Ramovš je članica Kulturnega društva Teater Grosuplje. V njem že vrsto let deluje kot režiserka in igralka. Bila je pobudnica in soustanoviteljica gledališča Boldrik II v Grosupljem, ki ga je vodila ter igrala v njem šest sezon. Kot režiserka in producentka je pripravila že več umetniških projektov, med katerimi je bil tudi zgodovinski spektakel na Magdalenski gori.

Saša Senica

ZGODBE O KRUHU

TABORC ŠE VEDNO NAVDUŠUJE

Okrog srednjeveške cerkvice sv. Miklavža na Taboru so v prvi polovici 16. stoletja zgradili obrambni protiturški tabor, v katerega so ljudje shranjevali živila in se vanj zatekali pred napadi. Ime Taborskega kruha iz Pekarne Grosuplje je tako povezano z enim najbolje ohranjenih taborov pri nas.

VELIKO SREDNJEVEŠKIH CERKVA NA SLOVENSLEM JE BILO NEKOČ OBZIDANIH, KER SO SE VANJE LJUDJE ZATEKLI PRED TURŠKIMI NAPADI. TAKO PROTITURŠKO UTRDBO JE IMELA TUDI CERKVA SV. MIKLAVŽA NA TABORU. PO NJEJ JE DOBIL IME TABORSKI KRUH IZ PEKARNE GROSUPLJE, KI OSTAJA VEČ DNI POLNEGA IN PRIJETNO AROMATIČNEGA OKUSA.

Ob cerkvi sv. Miklavža so v prvi polovici 16. stoletja zgradili obzidje, v tej utrdbi pa je bilo več prostorov za shranjevanje hrane, ki je domačine čakala, ko so se vanjo zatekli. Hrana, ki se je nekoč shranjevala v utrdbah, se ni kvarila in je ostajala dlje časa sveža. To značilnost pa nosi še danes Taborski kruh.

Taborski kruh ali na kratko Taborc, grosupeljski peki mesijo že nekaj desetletij in je še vedno zelo cenjen. Izdelan je iz polbele pšenične moke. Najdete ga v štirih različicah: v poldrugi kilogram težkem hlebcu, v kilogram težkem hlebcu ali štruči ter v polkilogramski štručki. Vse štiri pripravljamo po tradicionalnem postopku, ki omogoča, da kruh ostane svež dlje časa. Okus Taborca bo zato čez nekaj dni prav tak kot na dan, ko ste ga kupili: poln in prijetno aromatičen.

Danes kruha ne skrivajo v utrdbah, poimenovanih tabori. Taborski kruh pa najdete v mnogih trgovinah.

**Pekarna
Grosuplje**

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

V Pekarni Grosuplje pripravljamo Taborski kruh za vse okuse in potrebe. Dobiti je moč Taborski hlebec, štruco ali štručko, vsi pa ostajajo sveži tudi več dni.

SMUČANJE S ŠŠD JOSIPA JURČIČA "GERLITZEN 2004"

Kot že nekaj let je tudi letos ŠŠD na srednji šoli Ivančna Gorica za dijake organiziralo štiridnevno smučanje v Gerlitzenu (na Osojščici). Ker je bilo zanimanje veliko, smo se morali precej potruditi in pohiteti, da smo se sploh lahko prijavili. In smo šli. V sredo, 4. februarja.

Medtem ko so se sošolci bolj ali manj potili v šoli, smo se mi vsi nasmehali peljali proti avstrijski meji. Z nami so bili tudi trije profesorji športne vzgoje, katerih budno oko nas je spremljalo podnevi in (po potrebi) tudi ponoči. Takoj ko smo prispeli v Bodensdorf in odložili prtljago, smo se z gondolo že odpelj-

ali na smučišče, kjer so nas presenetile nenavadno visoke temperature in južni sneg. To je nekoliko ponagajalo nekaterim, tako da smo se že prvi dan poslovili od ene članice naše odprave, ki si je na žalost poškodovala koleno. Vsi ostali pa smo navdušeno smučali in deskali.

Pa nismo cele dneve le smučali: po večerji se je odvijal še družabni del našega bivanja. Imeli smo spoznavni večer s plesnimi in pevskimi točkami (na njem smo ugotovili, da tudi profesorji še znajo plesati Ringa raja), drugi večer tekmovanje v namiznem tenisu in ročnem nogometu, zadnji večer pa še v kvizu. Profesorji so nas prijetno presenetili z bogatimi

nagradami in z odličnim (javna pohvala) doma pečenim pecivom. Čeprav smo resda nekoliko podaljšali dneve, saj nikakor nismo mogli zaspati, mislim, da profesorjem nismo povzročili preveč sivih las.

Vsega lepega pa je na žalost enkrat konec in tako smo se tudi mi morali odpraviti domov. Za slovo smo se še zadnjič nasmučali, poskusili še avstrijsko specialiteto - Germknoedl - in se utrujeni odpeljali proti domu. Pričakali so nas starši, ki pa so nas bili verjetno bolj veseli kot mi njih. Saj ne da jih ne bi pogrešali, ampak ... Gerlitzten ist einfach Spitze!

E.P.

SVIŠ IZVRSTNO ZAČEL SPOMLADANSKI DEL

Pred nekaj tedni se je začel drugi del prvenstva v 1. B DRL; "Sviševci" so po jesenskem delu zasedli odlično drugo mesto. Vijoličasti rokometiški pa z izvrstnimi predstavami nadaljujejo tudi spomladi. Prvi obračun jih je čakal na Igu, kjer domuje vedno neugodni Mokerc. SVIŠ je na začetku zanesljivo vodil, vendar so domači kasneje izenačili, v napeti končnici pa je zmago SVIŠ-u z golom s sedemmetrovke priboril Franci Zidar. Drugi krog je prinesel veliki derbi z Grosupljem. Do zadnjega kotička napolnjena dvorana v Ivančni Gorici je videla kar 86 golov, saj je SVIŠ slavil s 46 : 40. Junak tekme je bil Aleš Vidic, ki je mrežo Grosuplja zatresel kar dvajsetkrat in se s soigralci veselil sladke zmage na derbiju starih nasprotnikov.

Tretji nasprotnik pa je bil še en stari znanec SVIŠ-a - ekipa Črnomlja. Gostovanja v Beli kra-

jini so vedno težka, saj vročekrvni navijači ustvarjajo velik pritisk na gostujočo ekipo in sodnika. Tudi letos ni bilo drugače. V zadnji minuti je za 30 : 31 zadel kapetan Uroš Šparl, nato pa je požrtvovalna obramba SVIŠ-a zadržala vse poskuse domačih, da bi izenačili in dve točki sta ponovno romali v Ivančno Gorico. Po treh zaporednih zmagah se je tako SVIŠ trdno zasedel na drugo mesto 1. B DRL.

Tudi mladinci, ki se borijo za napredovanje v 1. mladinsko ligo, so dobro začeli spomladanski del. Na gostovanju na Igu so zabeležili tesno zmago 28 : 29 z golom Mateja Koširja. Domača tekma s Prulami pa se je končala z remijem - 24 : 24. Med enajstimi ekipami, ki tekmujejo v 2. mladinski ligi, SVIŠ trenutno zaseda drugo mesto, ki še prinaša napredovanje.

Kadeti merijo moči v eni izmed

dveh polfinalnih skupin. V vsaki je osem ekip, prvi dve pa se uvrstita na zaključni turnir. SVIŠ je v zadnjih tednih doma premagal Termo s 30 : 28, nato še DRŠ Aleša Praznika s 36 : 29 ter izgubil na gostovanju v Ribnici z 31 : 19. Žal pa je imela ekipa veliko smolo, saj si je nogo poškodoval sijajni organizator igre Jure Tadin, zato ima trener Potokar bolj omejen izbor igralcev. Vendar pa verjamemo, da si bo Jure kmalu opomogel in spet po svojih najboljših močeh pomagal ekipi v boju za zaključni turnir. Dodamo naj še, da je kadete doletela izjemna čast, saj so dobili povabilo na turnir v Parizu, ki se bo odvijal v juniju. Še eno lepo priznanje za SVIŠ, ob spoznanju, da uspehe včasih bolj cenijo tuji kot pa domače okolje.

Lojze Grčman

LIVAR NARED ZA NOVE BOJE

Čeprav so snežne padavine postavile pod vprašaj začetek pomladanskega dela sezone v 2. SNL, se nogometiški Livarja vneto pripravljajo na prihajajoče tekme. Kljub težkim pogojem trenirajo tudi zunaj, ob tem pa pilijo tehniko v telovadnici in nabirajo moči v fitnesu. Zaradi snežnih razmer so se odpravili na Obalo, kjer so pogoji neprimerno boljši. Na Primorskem so odigrali tudi nekaj prijateljskih tekem: proti Primorju so izgubili z 1 : 3, proti Jadranu iz Dekanov pa z 0 : 1. Pred svojimi gledalci pa so v prijateljskem obračunu premagali Ljubljano s 3 : 0 in remizirali z Zrečami - 2 : 2. Na omenjenih tekmah je za Livar poleg novincev Severja in Pirca nastopil tudi Mario Stojanovič, okrepitev Ivančanov na levem boku. Ob tem se je v ekipo dokončno vrnil tudi domači napadalec Janez Perme, ki je bil dolgo poškodovan, spomladi pa bo spet velika nevarnost za nasprotno vratarje. Rezultati pripravljanih tekem niso blesteči, vendar tudi slabi ne. Pravo vrednost ekipe pa bodo seveda pokazale prvenstvene tekme. Vendar, če sodimo po večjem delu jesenskega dela sezone, ko je Livar igral zelo dobro, se navijači nimajo česa bati.

Lojze Grčman

ŠAHOVSKE NOVICE

2. februar

Na prvem pravem turnirju kluba ŠK Višnja Gora-Stična vodi H. Krumpak, sledita pa mu J. Dremelj in D. Lesjak. Turnir je trenutno prekinjen, saj člani nastopajo v Ljubljanski delavski ligi, kjer je rekordnih 19 moštvev - največ z Gorenjske in iz Ljubljane. Trenutno smo na drugem mestu.

9. februar

Nadaljujemo tudi s prvenstvom kluba, kjer pa imamo veliko težav, saj kar štirje igralci stanujejo v Ljubljani. Trenutni vrstni red je: J. Dremelj, H. Krumpak, D. Lesjak. Na prvenstvu kluba igra kar petnajst šahistov, kot zadnji se je priključil Milan Kek, šahovski veteran.

Janez Dremelj, Višnja Gora

Srednješolske športne novice

TOKRAT SO SE IZKAZALI KOŠARKARJI IN STRELKA ŠPELA KOŠČAK

V torek, 3. 2. 2004, so dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice nastopili na srednješolskem področnem prvenstvu dolenske regije v košarki v Novem mestu. Izkazali so se z odličnimi igrami in med 8 ekipami dosegli zavidljivo 2. mesto, s tem pa uvrstitev v nadaljnje tekmovanje med najboljših 16 ekip v državi.

Rezultati naše ekipe iz predtekmovanja:

SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica: SŠ Kočevje 66 : 22
SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica: SŠ Krško 69 : 25

Polfinale:

SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica : Gim. N. mesto 50 : 33
ŠC SEŠTG N. mesto : Gimnazija Litija 52 : 27

Finale:

ŠC SEŠTG N. mesto : SŠ J. Jurčič Iv. Gorica 48:44

Zmagovalci so torej postali košarkarji Srednje elektro šole in tehniške gimnazije Novo mesto. Našo ekipo so sestavljali: Goran Markovič, Uroš Kristan, Žiga Erčulj, Andraž Ulčar, Tilen Habič, Jernej Strnad, Boštjan Žlogar, Andraž Zorec, Marko Noč in Andrej Škerlak.

Ekipo je vodil profesor Franci Pajk.

Odlično pa so se na področnem prvenstvu izkazali tudi strelci z zračno puško. V Ljubljani so 4. 2. 2004 v močni konkurenci dosegli zelo lepe uvrstitve. Špela Koščak je bila med srednješolkami celo najboljša in se je kot področna prvakinja uvrstila med najboljših 12 srednješolk v državi. 21. 3. 2004 bo nastopila v finalu državnega prvenstva. Izkazala pa sta se tudi dijaka Matic Barič s 5. mestom in Luka Radič s 13. mestom. Kljub dobrima uvrstitvama se jima ni uspelo prebiti v nadaljnje tekmovanje. Špeli pa želimo čim več uspeha.

Simon Bregar

KMN BOMAX KROG PRED KONCEM MEDOBČINSKE ZIMSKE LIGE ŽE PRVAK

Krog pred koncem medobčinske zimske lige že lahko govorimo o novem velikem uspehu igralcev malega nogometa iz naše občine. Igralci KMN Bomax so ponovno dokazali, da so trenutno v teh krajih najboljši. V letošnji medobčinski zimski ligi so jim bili edini kolikor toliko resni tekmeči igralci iz Račne. Ostale ekipe iz naše občine v zadnjih tekmah niso tako blestele. Tako so krog pred koncem igralci Krke na 6. igralci Višnje Gore pa na 7. mestu. Oboji še s teoretičnimi možnostmi za 3. mesto. Ekipa TRM Filtri je na 9. mestu.

Lestvica pred zadnjim krogom:

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TOČ
1 KMN Bomax	8	8	0	0	42	8	+34	24
2 Racna	8	6	2	0	42	14	+28	20
3 Inst. Kosec&Jaka Bar	8	3	3	2	34	26	+8	12
4 Molecula-Street	8	3	2	19	19	0	0	12
5 Propallice	8	3	2	3	32	31	+1	11
6 Mizarstvo Trunkelj Krka	8	3	1	4	23	28	-5	10
7 Visnja Gora	8	3	1	4	23	29	-6	10
8 KMN Kot	8	2	2	4	18	31	-13	8
9 TRM Filtri	8	1	1	6	17	44	-27	4
10 SD Mix	8	0	1	7	22	42	-20	1

Simon Bregar

MATEVŽU BREGARJU TENIŠKI TURNIR V IV. GORICI

V telovadnici naše srednje šole je bil v soboto, 21. 2., že 6. tradicionalni odprti teniški turnir za pokal Ivančne Gorice, na katerem se je pomerilo 10 igralcev iz naše občine. Najprej so igrali po skupinah in uspeh posameznikov na teh tekmah je odredil četrtfinalne pare. Igrali so takole:

Gregor Jakoš : Aleksander Polak 6 : 1
Borut Lampret : Matevž Bregar 0 : 6
Klemen Bregar : Robert Mulh 6 : 4
Tomaž Simčič : Edo Vrenčur 2 : 6

Polfinale:

Gregor Jakoš : Klemen Bregar 6 : 1
Matevž Bregar : Edo Vrenčur 6 : 2

Finale (igralo se je do 9 dobljenih iger):

Matevž Bregar : Gregor Jakoš 9 : 4

Organizator tekmovanja Edo Vrenčur, profesor športne vzgoje, se za uspešno izvedbo turnirja zahvaljuje Srednji šoli Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice in Zavarovalnici Triglav.

Simon Bregar

MALI OGLAS

V vasi Gabrovka pri Zagradcu (dober kilometer stran od reke Krke) prodam parcelo za vikend. Več informacij dobite na mobilnem telefonu: 041-810-660.

Gospodinjska stran

PREHRANA ZA LJUDI S POVIŠANIM HOLESTEROLOM

Povišane vrednosti holesterola v krvi povečujejo tveganje za predčasno poapnjenje žil (ateroskleroza).

Sprememba prehrane ima na znižanje holesterola vedno ugoden vpliv. Zato je priporočljivo spremeniti nekatere prehrabne navade in prilagoditi recepte. Vendar to ne pomeni, da ste pri mizi kakšen posebež; tovrstna prehrana je zelo zdrava tudi za ostale družinske člane.

Holesterol je v veliko živilih živalskega izvora, vendar ga telo lahko tvori tudi samo. Je ogradna snov vseh celičnih membran, iz njega so zgrajeni žolčne kisline, skorja nadledvične žleze in spolni hormoni, prav tako pa tudi predstopnja vitamina D.

Vnos holesterola se največkrat lahko zmanjša že zaradi omejitve vnosa živalskih maščob. Najboljše kuharske metode so: kuhanje, pečenje na žaru in dušenje. Ne jejte ocvrte hrane! (če že cvrete, potem uporabljajte teflonske ponve in tako varčujte z maščobami).

Vsi tisti, ki želite še več izvedeti o prehrani, prebrati zdravniške nasvete in poskusiti nove recepte, pa preberite knjigo Holesterol, Pospisil E.

Živila z visoko vrednostjo holesterola so:

- ☐ rumenjaki in iz njega izdelana živila - jajčne testenine, omelette ... (en rumenjak že vsebuje dnevno dovoljeno količino holesterola - 300 miligramov, beljak lahko uporabljate)
- ☐ drobovina (srce, ledvice, jetra, možgani ...) mastne vrste mesa
- ☐ torte, listnato testo, krofi ...

Morske ribe so bogat vir joda:

Med primerna živila z manj maščobami spadajo tudi ribe, in sicer: trska, navadni jezik, vahnja, polenovka, morski losos, navadna plošča, bokoplavutarica, list, postrv, smuč, ščuka, linj, nežica.

Ribe, pri katerih morate uživanje omejiti, pa so: jegulja, sipa, ostrige, jedilni raki, škampi, ribje marinade, panirane ribe, kaviar, ribje konzerve z omako.

Zelo primerna so žita, polnozrnat kruh, stročnice, zelenjava, sadje, mlečni izdelki z manj maščobami, od sladic so najbolj primerni sadni pudingi z manj mastnim mlekom ter vse testenine iz pšenice in brez jajc.

Nasveti:

- ☐ Namesto s klobasami obložite kruh z rastlinskimi namazi, skuto ali s sirom (do 30% maščobe).
- ☐ Ne jejte vsak dan mesa, najbolje le trikrat tedensko (manj mastno meso).
- ☐ Rumenjake jejte le enkrat mesečno.
- ☐ Vsaj enkrat tedensko jejte morske ribe.
- ☐ Za kuhanje in solate uporabljajte samo kakovostna rastlinska olja - bogata so z vitaminom E.
- ☐ Redno pijte vodo (1,5 do 2 litra na dan, pri čemer pa dovajamo samo vodo, ne tudi kalorij z gaziranimi pijačami).
- ☐ Pri kuhanju dodajte kuhinjsko sol šele na koncu, ker raztaplja vitamine in mineralne snovi iz živil.
- ☐ Kuhajte v alu folijah, ali v mikrovalovni pečici.
- ☐ Raje izberite pečenje na žaru.
- ☐ Sojini izdelki so odlični vir sojinih beljakovin, ki jim pripisujejo vpliv na zniževanje holesterola. Sveže sojine izdelke (sojin sir - tufu, sojine kreme ali sojino mleko) lahko uporabljate namesto mlečnih izdelkov. Vsebujejo manj maščob in kalorij in so brez holesterola.
- ☐ Česen je odlična začimba, zato ga uporabljajte zelo pogosto.

Zajtrk:

Dan začnite z žitno kašo ali s sveže pripravljenim muslijem, z veliko sezonskega sadja in mlekom ali mlečnimi izdelki, orehi ali semeni. Tisti, ki imate raje kruh, pa lahko izbirate med polnozrnatim ali sezamovim kruhom ter raznimi namazi z bananami, ovsenimi kosmiči ali s sojino kremo. Ves dan boste v dobri kondiciji.

Kosilo:

Razkošno lahko jeste z malo maščobami, če uživate nemastne vrste rib, kot so morski losos, polenovka, postrv ...

Morski losos z žajbljem na žaru

Sestavine:

500 g morskega lososa (za vsako osebo en kos)
 Za marinado: sok 1 limone, 3 žlice olivnega olja, pol žličke mlete gorčice, pol žličke mletega koriandra, beli poper, sol
 8 velikih žajbljevih listov in malo rastlinskega olja za žar

Ribe operemo in popivnemo do suhega. Naredimo marinado z limoninim sokom, oljnim oljem, mleto gorčico, koriandrom, poprom in malo soli. Žajbelj grobo seseklamo in ga dodamo marinadi, nato pa jo porazdelimo po lososu. Mariniramo približno 30 minut.

Na segretem žaru, premazanem z oljem, pečemo ribe 4 do 5 minut. Potem jih obrnemo, jih premažemo še z ostalo marinado in popečemo do konca. Lahko ponudimo z zelenjavno rižoto ali koščki kuhanega krompirja.

Pečen piščanec z zelenjavo

Sestavine:

piščančja bedra, pol žličke mlete sladke paprike, črni poper, sol, 3 žlice olivnega olja, 2 žlici limoninega soka, ena rdeča in ena zelena paprika, čebula, 2 velika paradižnika, 1 por, 2 stroka česna, 4 listi svežega žajblja

Pečico segrejemo na 175 °C. Očiščena piščančja bedra premažemo z mešanico sladke paprike, popra, soli, olivnega olja in limone. Pečemo približno 40 minut.

Medtem očistimo papriko, čebulo, paradižnik in por ter vse narežemo na koščke. 15 minut pred koncem pečenja piščanca dodamo zelenjavo. 5 minut pred koncem pa dodamo še drobno sesekljan česen in žajbelj ter spečemo do konca.

Ob 25. marcu - materinskem dnevu iskrene čestitke vsem materam.

Za praznik vam podarjamo pesmico, ki jo je napisala naša članica in je objavljena na prvi strani.

DPŽ Ivančna Gorica

Obvestilo DPŽ

Občni zbor DPŽ Ivančna Gorica bo 17. marca na Turistični kmetiji Fajdigovih v Temenici. Ob tej priložnosti smo pripravili predavanje gospe Miše Pušenjak o zelenjavnem vrtu.

Vabljeni!

Za gospodinjsko stran tekst in foto Nataša ERJAVEC

KLASJEV

KRATKOČASNIK

NAGRADNA KRIŽANKA

Med prejetih križank smo pod budnim očesom stroge komisije izžrebali srečnega nagrajenca, ki je poslal pravilno rešeno križanko. Nagrado, ki jo podeljuje Frizerstvo Lili Vrhovc, prejme Slavko Hočevar, Krka 25, 1301 Krka. Čestitamo!

Pred nami pa je že nova nagradna križanka. Pravilno rešeno pošljite na naslov uredništva: Časopis Klasje, Ulica II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, do 19. marca 2004. Ne pozabite pripisati vašega naslova in davčne številke!

Nagrado podeljuje Slaščičarna Center, Sokolska ulica 2, Ivančna Gorica. Tokratna nagrada bo sladka, in sicer torta po izbiri.

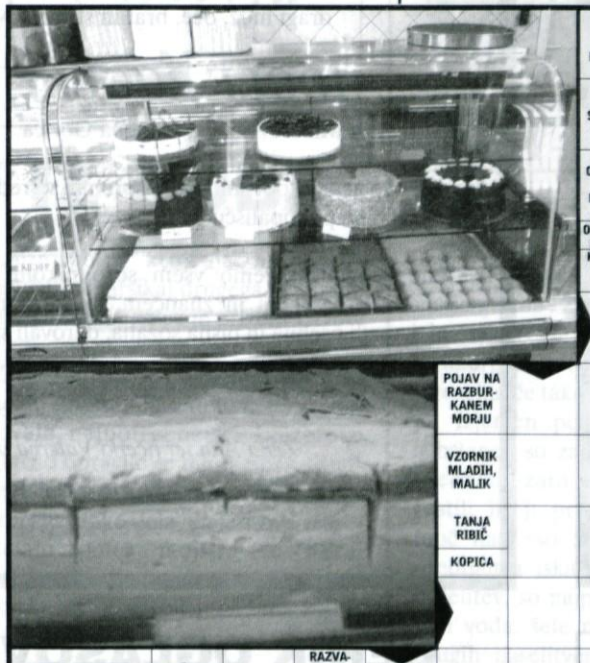
**SLAŠČIČARNA
CENTER**

ILUSTRIRANI ŠALI

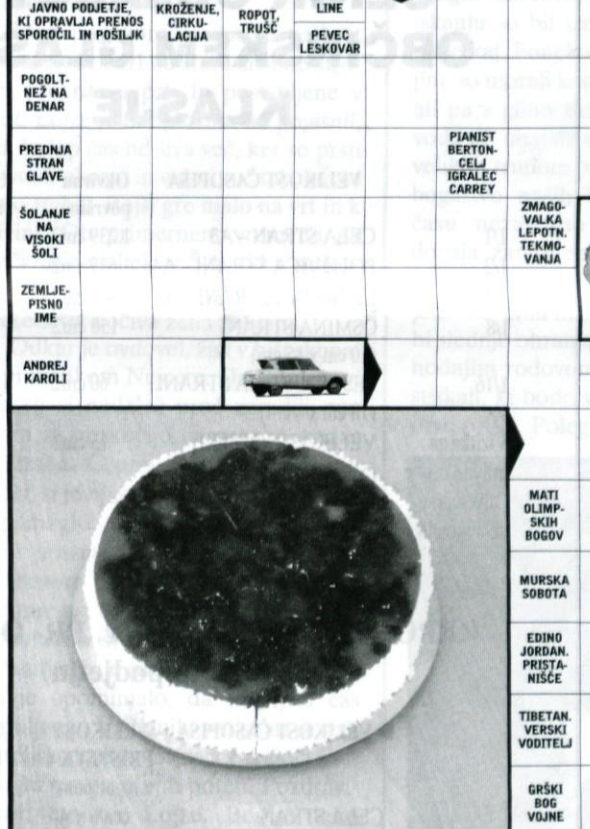

ŠALJIVE PRIMERLJIVKE

Tako laže, kot pes teče.
Odletel je ko knof pri gatah.
Bil je tepen kot ušiva jopa.
Bila je tako gosta megla, da bi jo lahko na šnite rezal.
Nož je bil tako skrhan, da bi ga lahko na ostrini jahal.
Dimnik je tako vlekel, da so morali v peči polena privezat.

AVTOR MARKO BOKALIČ	IME NEKD. AMER. VESOLJ. RAKET	VIZUM (LJUŠKO)	TV NOVINAR ČOLNIK	KMEČKO MOTORNO VOZILO ZA VLEKO	DRUGA NAJVEČJA REKA V FRANCIJI	NEKDANJA RADIJSKA NAPRE- DOVALKA KOROŠEC	BIVŠI RUSKI PRED- SEDIK (BORIS)	NAJVIŠJI VRH JUŽNE AMERIKE
NAŠA SEVERNA SOSEDA								
URADNI OBVEŠČE- VALEC MEDJEV (ZARG.)							CHARLES MODIER	
OBVESTILO PO MAŠI KAMNINA IZ ZRN SADRE							RAZKOŠNA HIŠA	
POJAV NA RABUR- KANEM MORJU			IVAN TAVČAR STARA KULTURNA RASTLINA				ŠALA	NAJVIŠJA ŽIVAL
VZORNIK MLADIH, MALIK				OZEK PREHOD LIT. DELO S PASTIR. MOTIVIKO				
TANJA RIBIČ	MALI TRAVEN						GRAM	
KOPICA	NAMIG Z OČESOM					DUŠENA JED VULKAN, KAMNINA, RIOLIT		POD- JEMNIK NA KMETH
JAVNO PODJETJE, KI OPRAVLJA PRENOS SPOROČIL IN POŠILJK	KROZENJE, CIRKUL- LACIJA	ROPOT, TRUŠČ	RAZVA- LINE PEVEC LESKOVAR		MOČNO POZE- LENJE		OLIVER ANTAUER	
POGOLT- NEŽ NA DENAR					EPIDE- MIČNA ČREVESNA BOLEZEN		DEL OBRAZA	RAČUNAL- NOMSKI MATEVŽ BOKALIČ
PREDNJA STRAN GLAVE			PIANIST BERTON- CELJ IGRALČEK GARREY		SNEŽNI ZAMET PREK GREBENA PREVARA			TANJA ODER
ŠOLANJE NA VISOKI ŠOLI			ZMAGO- VALKA LEPOTN. TEKMO- VANJA				KRAD- LJIVEC	
ZEMLJE- PISNO IME			JED IZ TANKIH REZIN SUROVEGA MESA				PAVEL PO ITAL	
ANDREJ KAROLI			NEKD. ALBAN. PRED- SEDIK (RAMIZ)				PES, KI ODDAJA ZAMOLKLE GLASOVE	SANITETNA TOVARNA NA VIRU PRI DOMŽALAH
			VOJSKA DRŽAVE	JADRANEC NA DESKI				JOPČE ZA VETROVNO VREME
			MATI OLIMPI- SKIH BOGOV		NEKD. JUG. ROKOM. VRATAR ARSLA- NAGIČ	TELOVADEC ŠTUKELJ		
			MURSKA SOBOTA		ŠPANSKI DIRKAČ (FERNANDO)	GJIDIPOV OČE		
			EDINO JORDAN. PRISTA- NIŠČE		ANG. PIVO		IZREDNA PRIVLAČ- NOST LIDLJA OSTERC	
			TIBETAN. VERSKI VODITELJ					
			GRŠKI BOG VOJNE			ŠPOŠTLJIV STAREC, OČANEC		

KVIZ

- Katero kolo je pogovorno odveč?
  - tretje
  - peto
  - deveto
- Kateri pekarski izdelek se najbolj sklada z našo pokrajino?
  - hlebec
  - zemlja
  - presta
- Kateri Dolenjec je upodobljen na

našem najmanjšem bankovcu?
 a) Fran Levstik
 b) Josip Jurčič
 c) Primož Trubar
 d) Josip Stritar

4. Kaj nas v slabo vzdrževanih sanitarijah peče v nos?
 a) amoniak
 b) ozon
 c) butan

5. Koliko meri najvišji vrh Dolenjske?

6. Katero svetnico ljudje najbolj povezujejo s perutnino?
 a) sveto Kunigundo
 b) sveto Nežo
 c) sveto Marjeto

7. Površinska enota ar obsega:
 a) 100 kvadratnih metrov
 b) 250 kvadratnih metrov
 c) 500 kvadratnih metrov

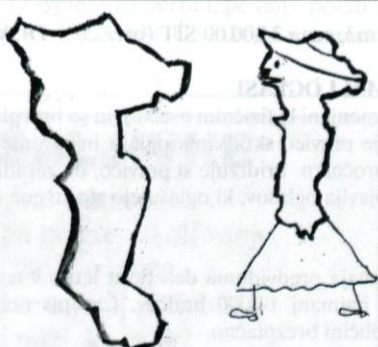
Rešitve iz prejšnje številke: 1.c, 2.c, 3.a, 4.zemlja, 5.a, 6.c, 7.c.

SMEŠNICA

Vinko je pravkar diplomiral iz agronomije. Hotel je pokazati, kaj zna, zato je ogovoril soseda, ki je obrezoval drevo: "Stric, če boste takole obrezovali, ne boste pridelali nobenega jabolka."
 "Verjamem," je odgovoril sosed, "ker tole sploh ni jablana, ampak hruška."

KATERA OBČINA JE NA SLIKI

Nekaj bralcev je po silhueti prepoznalo eno izmed naših občin, ki je bila predstavljena v zadnji številki Klasjevega zabavnika. To je simpatična občina Škofljica. V njej ste videli gospodično s klobučkom. Tudi meni se je zdelo nekaj takega, zato sem jo likovno obdelal po vaših predlogih. Dodal sem ji le usteca, krilce in nožici. Pa recite, če ni vznemirljiva dama. Bralki Mariji z Vira se lepo zahvaljujem za prijazne besede in za poslane podobe. Uporabil jih bom ob prvi priložnosti. Vsem lep pozdrav.

Naravna silhueta občine Škofljica "Oživljena" podoba občine

L S

ULTRA LAHKA KRIŽANKA

(S POPUSTOM DO 50%)

Če ste radovedni, kaj se v tem času največ sliši med ljudmi, rešite križanko. Odgovor boste prebrali v osenčenem navpičnem stolpcu.

			L	J	
			Š		
		Š			
				A	
O					
		J			

VODORAVNO: 1. kurja mati, 2. prosena jed, 3. površina za pašo, 4. bližnja sorodnica, 5. mizarско orodje, 6. krmilo pri vozu.

Vse življenje si garala,
vse za dom, družino dala.
Doma pri nas je zdaj praznina,
v srcih naših bolečina.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila
draga mama, babica in prababica

JOŽEFA KASTELIC

Vališanova mama
iz Malih Češnjic 6, Šentvid pri Stični

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter
spremstvo na zadnji poti.

Posebna hvala gospodu župniku Kerinu za lepo opravljen
obred, pevcem obeh zborov za zapete pesmi ter družini
Perpar.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu!

Žalujoči domači

Kjerkoli že si,
naj Ljubezen greje tvojo dušo.
Naj te svetloba prežame...
Ni več skrbi, trpljenja ...
samo Ljubezen.

V 54. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, oče, brat in stric

ADOLF ROGELJ

z Mleščevega 2a, Ivančna Gorica

Na njegovo zadnjo pot smo ga pospremili v sredo, 28. jan-
uarja 2004, na pokopališču v Stični.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob
strani, izrazili osebna in pisna sožalja, darovali sveče, cvet-
je in za svete maše.

Žena Ana ter hčerki Valerija in Simeona

ZAHVALA

Ob smrti našega ata, dedka, pradedka, brata in strica

JOŽETA PODRŽAJA

po domače Žagarčkovega ata
iz Velikih Les pri Krki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom,
prijateljem in znancem, ki ste v težkih trenutkih z nami
delili žalost, zanj darovali cvetje, sveče, svete maše, prispe-
vali v dober namen in ga v tako velikem številu pospremili
na njegovo zadnjo pot.

Prisrčna hvala gospodoma župnikoma s Krke in Škofljice
za lepo opravljen obred, PGD Krka za svečano spremstvo
in tople besede slovesa, hvala vaščanom Les, ki ste se tako
lepo poslovili od našega ata, in pevcem za prelepo petje.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.
Ohranite ga v lepem spominu!

Vsi njegovi

ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Zdravstveni dom Ivančna Gorica:

splošna ambulanta 01/ 781 90 08
otroški dispanzer 01/ 781 90 03
ginekološka ambulanta 01/ 781 90 15
dežurna služba 050 624 071

Zobozdravstvena ambulanta: 01/ 781 90 16
01/ 786 9017

Ortodont 01/ 781 90 33

Lekarna 01/ 787 71 53

Policijska postaja Grosuplje 01/ 786 31 22

Policijska pisarna v Ivančni Gorici 01/ 787 84 02

Veterinarska postaja v Ivančni Gorici 01/ 787 71 11

Železniška postaja 01/ 291 59 33

Občina Ivančna Gorica 01/ 787 76 97
01/ 787 83 85

Upravna enota Grosuplje 01/ 781 09 00

Krajevni urad Ivančna Gorica 01/ 786 95 10

Center za socialno delo Grosuplje 01/ 781 80 50

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije,
kmetijska svetovalna služba,
enota Ivančna Gorica 01/ 786 93 10

CENIK OGLASOV V OBČINSKEM GLASILU KLASJE

	VELIKOST ČASOPISA	Okvirna površina	CENA (SIT) BREZ DDV
1/1	CELA STRAN - A3	1.239 cm ²	105.600,00
1/2	POLOVICA STRANI - A4	619 cm ²	66.220,00
1/4	ČETRTINA STRANI - A5	309 cm ²	33.660,00
1/8	OSMINA STRANI (10 cm x 15 cm)	150 cm ²	25.410,00
1/16	ŠESTNAJSTINA STRANI (10 cm x 6 cm)	60 cm ²	14.630,00
Vizitka za pravne osebe	VELIKOST VIZITKE (5 cm x 3 cm)	15 cm ²	7.550,00
Obvestilo o dejavnostih	Celoletna objava vključno z 20% DDV = 21.000,00		

REPORTAŽNI OGLASI oz. PR- OGLASI (z logotipom podjetja)

	VELIKOST ČASOPISA	VELIKOST PRISPEVKA z logotipom*	CENA (SIT) BREZ DDV
1/1	CELA STRAN	cca 6 x A4	79.400,00
1/2	POLOVICA STRANI	cca 3 x A4	44.200,00
1/4	ČETRTINA STRANI	cca 2 x A4	25.500,00
1/8	OSMINA STRANI	cca 1 x A4	16.500,00

* = tipkana stran A4 (font črk 12, razmak med vrsticami 1,5)

VSAKA NASLEDNJA OBJAVA OGLASA JE CENEJŠA ZA 5%, DO NAJVEČ 30%.

ZA 6 ALI VEČ OBJAV OGLASA SE ZARAČUNA 30% POPUSTA.

V ceno nista vračunana oblikovanje in 20% DDV.

Za enkratno objavo oglasa je plačilo ob naročilu, za več objav pa se sklone pogodba. V obeh primerih je treba obvezno priložiti naročilnico in kopijo potrdila o registraciji dejavnosti.

ZAHVALA
Velikost cca 50 cm², cena 3.300,00 SIT (brez 20% DDV)

BREZPLAČNI MALI OGLASI
Mali oglasi so namenjeni le fizičnim osebam in so brezplačni. Uredništvo si pridržuje pravico skrajšanja oglasa in spremembe teksta brez obvestila naročniku. Pridržuje si pravico, da zaradi zakonskih obveznosti ne objavlja oglasov, ki oglašujejo storitvene dejavnosti.

OPOMBA
Časopis Klasje izhaja predvidoma desetkrat letno v nakladi 4.800 izvodov, in ima najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vso gospodinjstva v občini brezplačno. Rok za oddajo naročila za oglas je načeloma do 20. v mesecu. Uredništvo si pridržuje pravico oblikovanja cen za različne oblike oglaševanja.

februar 2004

En sončni sij, en topel dan
iz tal izvabi cvet krasan.
En črn oblak, en nočni mraz
in strj je cvet za večni čas.

V SPOMIN

dragemu bratu in stricu
IVANU VERBIČU
iz Mengša

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem za
izrečeno sožalje, za cvetje, sveče, darove za cerkev in
svete maše.

Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Uradne ure uredništva časopisa Klasje:

ponedeljek: 8^h - 11^h
sreda: 13^h - 16^h
petek: 8^h - 11^h

tel.: 01/786 94 00
fax: 01/786 94 01
e-mail:
klasje.casopis@siol.net

naslov:
Časopis Klasje
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

TRGOVINA IN STORITVE
PERPAR
- NOVI NAGROBNI SPOMENIKI
- KLESANJE IN OBNOVA ČRK
- UREDITEV IN OSKRBA GROBOV
STANKO PERPAR, Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični
GSM: 041/43 66 64

Siva stran

Ljudje z začetka preteklega stoletja

[1900 - 1920]

LOJZE SLAK, VIDAČEV IZ DOBA

Lojze kajpak ni znani dolenski harmonikar Slak, marveč krojač iz Doba, naš občan torej. Prebiva v tistem delu vasi, ki je onkraj avtomobilske ceste, blizu Rdečega Kala.

Na njegovi domačiji me je prijazno sprejel pravnik Nejc in me peljal k pradedu, mojstru Lojzetu. Mož je sedel na topli peči in gledal skozi okno na zasneženo pokrajino. Ko sem mu razložil, po kaj sem prišel, je spretno zdrsnil s peči in že sva bila v živahnem pogovoru. V njem sem dosti zvedel iz njegovega dolgega življenja.

Naš današnji slavljenec je bil najprej doma v Velikih Dolah pri Gombišču. Na domačiji pri Šrajevih, kakor se je reklo po domače, so že imeli četvero otrok, dekle in tri fante, ko je prišel na svet še peti, Lojze. To se je zgodilo 10. decembra 1913. leta. Če malo preračunamo, je naš jubilar stopil v krog častitljivih devetdesetletnikov pred dvema mesecema. To pomeni, da čestitke ob spoštljivi obletnici še vedno veljajo.

Očitno so bili Šrajevi trdnega rodu, saj so bratje in sestra dočakali lepa leta. Vse pa je z devetimi križi prekosil Lojze, najmlajši in edini še živeči. Vendar naš čaščenc, kolikor sem lahko presodil na prvi pogled, prav gotovo še ni rekel zadnje besede.

V zgodnji mladosti je pomagal na domačiji in uspešno zmazal štiri razrede rednega pouka in dva letnika ponavljalne šole v Velikem Gabru. Po končani osnovni šoli se je šel učiti za krojača. Njegov učni mojster je bil priznani krojač Rudolf Pajk iz Višnje Gore, pri katerem se je Lojze veliko naučil. Znanje mu je zelo prav prišlo pri njegovem poznejšem pomočniškem delu. Po končani učni dobi se je za nekaj let udinjal pri žužemberškem krojaču Smrketu, nato pa pri svojem soimenjaku, mojstru Slaku iz Dobrnica.

Tiste čase je bilo v navadi, da so vajenci, pa tudi pomočniki, po potrebi priskočili na pomoč pri hišnih opravilih in pri delu na mojstrove domačiji, če jo je imel. Tako se je

Lojze poleg krojenja in šivanja naučil še marsikaj drugega. Zato mu ni bilo težko, ko se je prizetel v Dob. Tam je odprl krojaško delavnico. Žena Julijana je poleg hiše imela še nekaj grunta, na katerem sta pridelovala najpotrebnejše. Lojzetovo glavno opravilo je bilo kajpak šivanje oblek in drugih krojaških izdelkov. Imel je toliko dela, da je v hiši včasih delalo poleg mojstra še nekaj pomočnikov in vajencev. V krojaški stroki sta se izurili tudi žena in hči Julijana. Ta je edina Lojzetova neposredna potomka.

Med pogovorom sem se večkrat vprašujoče ozrl na stare šivalne stroje, prekrite s prti in postavljene v kot. Lojze je to opazil in mi pojasnil, da že lep čas ne šiva več, ker so prsti postali okorni in vid ni več tak, kot bi bilo treba. Rajši gre malo na vrt in k živini. Ob primernem vremenu ga večkrat zapeljejo v Šentvid v cerkev in na pokopališče. Tam že pol desetletja počiva žena Julijana.

Odkar je ovdovel, živi v hiši skupaj s pravnikom Nejcem. Ostali njegovi pa so si nedaleč proč zgradili nov dom in priskočijo na pomoč, kadar je treba. Čeprav je imel samo eno hčer, si je njegovo rodovno drevo kar opomoglo; na njem sta dva vnuka in šest pravnukov. Tole sem zapisal iz pogovora z Vidačevim Lojzetom, čeprav sva rekla še marsikaj drugega iz minulih in sedanjih časov. Najino kramljanje je prekinil glas živinčeta, ki je opominjalo, da je prišel čas krmljenja. Vzdignila sva se in se prijateljsko razšla: Lojze k čakajoči živini, jaz pa po svojih poteh. Pozdravljeni, mojster Lojze. Bodite tako trdni in pridni še naprej!

Klasjev Polde

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

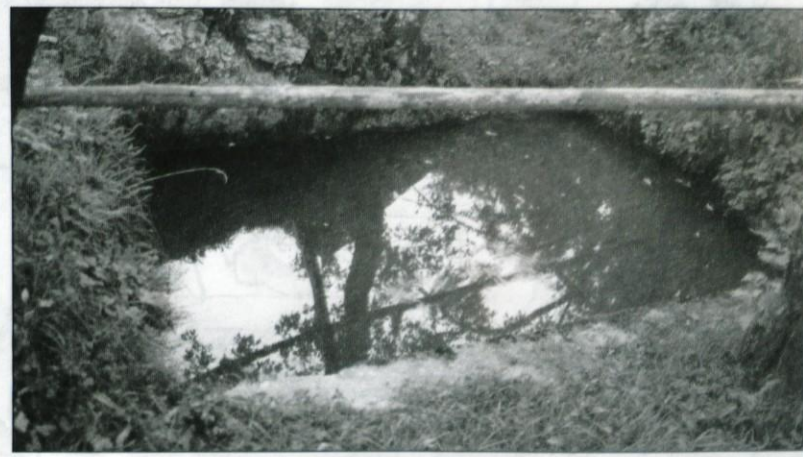

NAŠE VODE

Voda je snov, na kateri temelji življenje na Zemlji. Brez nje bi prenehalo vse živo, ne samo na našem planetu, temveč tudi drugod v vesolju, če tako življenje tam obstaja. Izjemen pomen te nenavadne substance so zaslužili že naši davni predniki, zato so vodo po božje častili in ji pripisovali nenavadno moč nad vso živo naravo. Ko so prednamci iskali nove prostore za naselitev, so najprej pogledali, če je tam voda, šele nato so se ozrli po drugih naseljitvenih možnostih. Pri iskanju so bil iznajdljivi in vztrajni, da le kaj. Ponekod, zlasti v Suhu krajini, so morali kopati globlje v zemljo ali pa z glino zatesniti površino, da voda ni uhajala v porozna tla. To, z velikim trudom pridobljeno naravno bogastvo naših krajev, v zadnjem času nezadržno propada. To se dogaja zaradi splošnega onesnaževanja in z opuščanjem in zasipavanjem številnih malih vodnih virov. Če bi slednje ohranjali, bi bili lahko prihodnjim rodovom v veliko pomoč v tiskah, ki bodo v prihodnosti zagotovo prišle. Poleg tega bi bilo korist-

no, da bi zanamcem ohranili tudi lokalno zgodovino vodnih virov in njihova nadvse zanimiva splošna in posebna imena. Po moji približni oceni je bilo v naši občini več kot dvesto studencev, mrzlic, kalov, bčev, mezav in luž z lastnim zemeljskim dotokom. Naša velika dolžnost je torej, da čim večji del te naravne in kulturne dediščine ohranimo rodovom, ki prihajajo za nami. Skromen poskus uresničevanja tega načela je tudi naša rubrika "Kje so tiste vodice". V njej smo s pomočjo nadvse prijaznih bralcev našega časnika bolj ali manj natančno opisali že okoli petdeset naših izvirov in drugih vodnih pojavov. Vsem sodelujočim lepa hvala in priporočilo za naprej. Vsi skupaj se bomo trudili, da bi ob koncu "vodne" akcije izšla knjižica z opisi vodá in zemljevidnimi skicami. S predstavljanjem naših voda bomo nadaljevali takoj, ko bo izginila snežna odeja in se bo pokazalo kopno.

Leopold Sever

Poseben tip vodnega hrama je obzidana luža na vrtu Franceta Kostena iz Metnaja.

LJUDSKI PREGOVORI

Čič ne da nič, stalo pa malo.
V španoviji (županiji) še pes crkne.
Veselica je vesela, dokler račun ne pride.
Kdor ima raztrgano streho, za lepo vreme prosi.
Od obljube do dejanja je lahko še dosti s.....

VREMENSKE PREROKBE ZA SUŠEC (MAREC)

Če igrajo v soncu se mušice, boš aprila nosil rokavice. Sveti Jožef lep in jasen, dobre letine prerok prijazen. O svetem Rupertu lepe dni - poleti dobro se seno suši. Kar sušča zeleni, se rado posuši. Če žabe že v marcu kvakajo, v aprilu neme čakajo.

UGANKE ŠALJIVKE

1. Kdo grize, čeprav nima zob?
2. V cerkev vabi, sam pa ne gre nikoli vanjo.
3. Če bolj piha, bolj je vroče.
4. Katera žival je volku najbolj podobna?
5. Zakaj petelin miži, ko poje?

ODGOVORI:

1. rja, 2. zvon, 3. kovaški meh, 4. volkulja, 5. Ker zna besedilo na pamet.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
  - lokacijska dokumentacija po starih predpisih
  - izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
  - pridobitev gradbenega dovoljenja
- Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Kotiček, v katerem ohranjamo spomine na delovne pripomočke iz minevačjih in minulih časov, traja že dobrega pol desetletja. Ker imajo naši bralci še veliko zanimivih stvari, ki jih v rubriki še nismo obravnavali, bomo z vprašanji nadaljevali. Tokrat je na vrsti orodje, za katerega boste hitro ugotovili, za kaj so ga uporabljali. Težje pa bo ugotoviti njegovo "pravo" ime, saj ima to sekačo več imen. Sporočite vse, kar veste o tem orodju. Nestrpno čakam.

L S

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO JE FINANCAR LUDVIK BRINJEVEC ZASLEDIL

V cesarskih časih je oblast natanko kontrolirala kuhanje žganja. Pa ne toliko zaradi alkoholizma, dasiravno je ta pijača že tedaj povzročila dosti zla. Državi je šlo bolj za denar. Kdor je kahal žganje, je namreč moral plačati davek. Te dajatve pa so se žganjarji izogibali ko vrag križa, zato so veliko kuhali naskrivaj. Za zalezovanje in odkrivanje prestopnikov so bili zadolženi financerji. Ti so imeli po vaseh svoje zaupnike, ki so sporočili, če so izvohalji kaj sumljivega.

Tako je lepega dne špicelj Nace financerju Ludviku sporočil, da Zotlerjevi iz njegove vasi najbrž skrivaj kuhajo brinjevec. Ludvik si je že

naslednji dan v spremstvu žandarja Jožefa skrbno ogledal okolico Zotlerjeve domačije, nato pa oblastno potrkal na vrata. "Kaže, da pri vas neprijavljeno kuhate brinjevec," je financer strogo prijel starega Zotlerja, ko se je pojavil na vratih, žandar Jožef pa je s puškinim kopitom potrkal ob prag. "Kakšen brinjevec neki," se je uprl Zotler, "pri nas ni nobenega brinjevca!" Tedaj je financer Ludvik zmagoslavno stegnil roko in pred gospodarjevimi nosom razprl dlan: "Kaj pa pomenijo tele brinovne jagode, ki ležijo raztresene okoli hiše, kaj?" Stari Zotler si je pazljivo ogledal kroglice v financerjevi dlani, jih nesel pod nos, potem pa planil v

krohot: "Gospod financer, to so kozji bobki. Naše koze serjejo tako drobne, ker jih slabo fotramo, ha ha. Kolikor jaz vem, ta stvar zaenkrat še ni obdavčena, ha ha." Financer Ludvik je najprej sam povohal prgišče kozjakov, potem pa stegnil roko še k žandarju Jožefu. Ko je tudi ta prikrimal, je stresel bobke pred prag in jezno odšel. Za njim je odmarširal tudi žandar Jožef, tokrat brez trkanja s puškinim kopitom.

Na finančnem uradu Ludvik ni bil pohvaljen. Tudi špicelj Nace je ostal brez nagrade. Kdo pa bo nagrajeval odkrivanje kozjih malk, vas vprašam.

L S

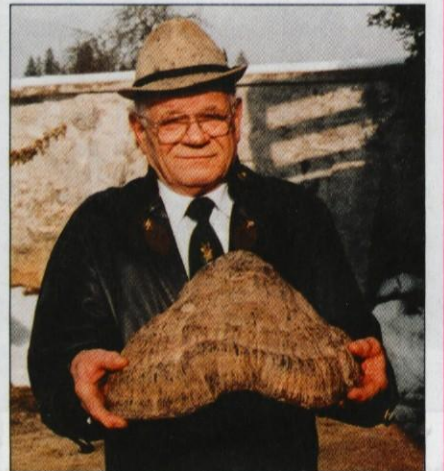
LXII. REKORD

ORJAŠKA LESNA GOBA

Gobe so bile že večkrat med našimi rekordnimi dosežki. Vendar tokrat ne gre za tako, ki zraste iz zemlje, temveč iz drevja, zato ji pravimo lesna goba. V naših gozdovih so lesne gobe kar pogoste. Tako velike, kot jo je našel Jože Kuhelj z Vira, pa težko najdemo. Njegova velikanka ima premer osemtrideset centimetrov, obseg pa cel meter in še dva centimetra čez. Zrasla je na buki. Vendar Jožetu ni bilo treba plezati na drevo, ker je že prej sama padla na tla. Najbrž je k padcu nekaj pripomogla tudi njena teža, ki v času najdbe ni bila majhna. Danes, po nekaj letih hujšanja, je kajpak precej lažja. Tehtnica ji je namerila slabe tri kilograme.

Lesne gobe, zlasti bukove in brezove, so bile v preteklosti iskana naravna surovina. Nekoliko preparirane so jih največ uporabljali za netenje ognja, zato so jih imenovali tudi kresilne gobe. Njihov prijeten vonj začutimo za veliko noč, ko otroci prinesejo blagoslovljeni ogenj v hišo. Gospodu Jožetu čestitam za nov Klasjev rekord in mu želimo še kakšno rekordno najdbo.

L S

SPOMINI NA LANSKO POLETJE

Se spomnite lanskega poletja? Kaj se ga ne boste! Bilo je tako vroče, da smo jezike po pasje ven držali, pa še ni dosti pomagalo. Padavin pa samo za vzorec. V stiski smo se pogosto ozirali v nebo, toda obilnega mokrega blagoslova ni in ni hotelo biti. Jaz se še danes čudim, da je sploh kaj zraslo v taki suši.

Sredi avgusta je bil še posebej vroč dan, ko sem jo "šibal" od Muljave proti ivanškemu "mestu". Kar se pred menoj kot fata morgana zablešči napis Mrzlo Polje. "Sam ljubi bogec me je pripeljal v ta kraj, da se bom malo ohladil," sem si dejal in napol kuhan zlezal iz avtomobila. Mislite, da je bilo tam kaj boljše? Figo, še slabše. Urno sem zlezal nazaj in si v prvi gostilni s pivom nekoliko privezal uhajajočo-dušo.

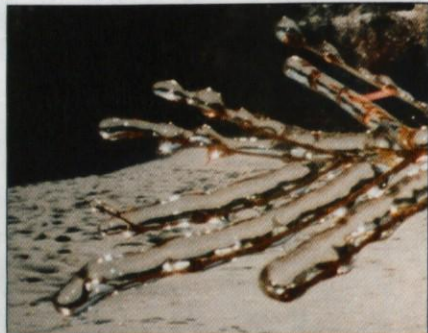
Od tistega časa napisom ob cesti ne zaupam več toliko.

L S

ČAŠČENA MOČA

V zadnjem nadaljevanju smo lahko prebrali, da so naši predniki čistili naravo, zlasti njene sestavine, ki so jih potrebovali za življenje. Mednje vsekakor spada voda in njene naravne raztopine. Vse to so imenovali muža. Beseda je z razvojem našega govora preko muče prešla v sedanjo močo. Vsi trije izrazi so pustili v našem besedišču številne sledove. Spomnimo se jih samo nekaj:

Led, sneg in toča so trdna oblika moče (muže). Naši davinci so to obliko pogosto razumeli kot kazen za grešno življenje.

Tekoča voda je blagodejna, saj neposredno omogoča življenje. Jemali so jo kot izprošeno pomoč v stiski in kot nagrado za opravljeno pokoro.

mužen les, muzga, morje (narečno murje), mavžanje, močnik, možgani, mozeg (narečno muzek), močerad, močeril, močvirje, maža in podobno.

Bistroumni opazovalci narave so opazili, da se voda, tedaj imenovana muža, kaže v treh oblikah: trdni, tekoči in plinasti. Danes bi rekli, da se pojavlja v treh agregatnih stanjih. To je v naravi edinstven primer, saj ne poznamo snovi, ki bi z menjavo letnih časov tako očitno

kazala vse tri oblike, prehajajoče drug v drugega. Voda je tako rekoč pred očmi naših prednikov v hladnih obdobjih prehajala v sneg, led in točo, v toplih letnih časih pa v hlape in se je v obliki padavin spet vračala v tekoči in trdni obliki. (Opomba: Dandanes imamo meglo za tekočo obliko moče, ker je iz drobnih kapljic.) Vse tri oblike iste snovi (vode - H₂O) so torej brez konca prehajale druga v drugo, kar je naše prednike pripeljalo na misel o neskončnosti (večnosti) božanstva.

Spoznanje, da se življenjsko pomembna in zaradi tega oboževana muža pojavlja v treh oblikah, je pripeljalo do znamenitega imena Trimožje ali v starinski obliki Trimužjad. Nastanek imena nam na preprost način ponazori naslednji grafični prikaz:

TRI + **MUŽA** = **TRIMUŽJAD**
(voda v treh stanjih) (voda in njene raztopine) (starodavno ime za oboževano vodo)

Besedne oblike s končnico -jad (v govoru jih slišimo kot -jat) so žive še dandanes, vendar naglo tonejo v pozabo. Nekaj primerov: jelenjad, otročjad, svo-

Meglje nad vodami so našim prednikom pomenile duhovno obliko oboževane vode. Ta prehaja v nevidno obliko in je povsod pričujoča ("Božanska muža je povsod").

jat, divjad, suhljad, gnilad, goved(o) ... Izrazi v vseh primerih pomenijo nekaj različnega, vendar hkrati povezanega z močno skupno potezo. Beseda Trimužjad se večkrat pojavlja v starih venetskih napisih, pri nas pa se je ohranila v dveh

izredno zanimivih hidronimih (vodnih imenih). To sta naša znamenita Drmožnika (prvotno Trmožnika). Več o tem v prihodnjih nadaljevanjih.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER